

87. (I Lek. 64.) Rietz, 138 b, 478 a (fippsa); Lampa, nr 189; H. & E., nr 1728: 2. *Danm.*: E. T. Kristensen, Börnerim, nr 3552 f. *Tyskl.*: Böhme 2, nr 37. *Belg.*: jfr de Cock-Teirlinck 3, s. 218.
88. (I Lek. 65.) *Sverige*: Lampa, nr 186. *Isl.*: Davíðsson, s. 166 (krumma); Bjarnason, s. 135.
89. (I Lek. 312.) Jfr nr 86.
90. (I Lek. 66.)
91. (I Lek. 115.) *Sverige*: Runa 1849, s. 33; Lampa, nr 184. *Finl.*: H. Rosenström, s. 57. *Danm.*: E. T. Kristensen, Börnerim, nr 2126. *Norge*: Refsum i MoM 1935, s. 143.
92. (I Lek. 285.) Haavio, E., i Eripainos Kirjallisuudentutkijain Seuran Vuosikirja 5 (1939), med fransk resumé. — *Sverige*: Arwidsson 3, s. 421; Nordlander, nr 192; H. & E., nr 1731: 2; Götling, GSI, s. 26, Nord. Kultur 24, s. 20; Ågren i Västsv. forntro, s. 133; L. Hagberg i Fatab. 1917, s. 10; v. Sydow i FoF 2, s. 195; E. Lundahl i FoF 8, s. 73; E. Granberg i Jämten 1930, s. 177. I. Pettersson i Västerbotten 1930, s. 117. *Danm.*: M. Kristensen i DFM 17, s. 137. *Norge*: Støylen 2, nr 104; Refsum i MoM 1935, s. 68. *Färöarna*: Hammershaimb i Antiqv. Tidsskr. 1849—51, s. 309.
93. (I Lek. 56.) *Sverige*: Lampa, nr 165 (klyva stocken); v. Sydow i FoF 2, s. 195 (klyva ved); Lithberg i Blekingebygder 1923, s. 48. *Danm.*: E. T. Kristensen, Börnerim, nr 2104, 3537 ff.; Fr. Knudsen i Da. Stud. 1932, s. 30. *Tyskl.*: Rochholz 2, nr 86. *Engl.*: Strutt, s. 387; Gomme 1, s. 41 (Block Hammer and Nail).
94. (I Lek. 59.) I Ms hänvisn. till »I Sägner 154» [lekar vid »dyating», myrslätter]. — *Sverige*: Lampa, nr 129; Nord. Kultur 24, s. 25 (kulta kiste). *Danm.*: E. T. Kristensen, Börnerim, nr 3561. *Norge*: Refsum i MoM 1935, s. 139. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 1, s. 342.
95. (I Lek. 114.) Hirn, s. 370. — *Sverige*: Arwidsson 3, s. 496; Lundin-Strindberg, s. 270; Lampa, nr 69; Götling i Nord. Folkminne till v. Sydow, s. 159; Nord. Kultur 24, s. 54; Hofrén, s. 36; Ågren i Västsv. forntro, s. 134; T. Tufvesson i FoF 3, s. 23. *Danm.*: E. T. Kristensen, Börnerim, nr 1844; K. Thuborg & H. Ussing i DFM 36, s. 286. *Norge*: Støylen 2, nr 101; Refsum i MoM 1935, s. 141. *Tyskl.*: Böhme 2, nr 518. *Engl.*: Strutt, s. 393; Gomme 1, s. 229 (Hot Cockles). *Belg.*: de Cock-Teirlinck 4, s. 98 (med litt.).
96. (I Lek. 140.) Påminner något om E. T. Kristensen, Börnerim, nr 1886 (Have Ræven inde).
97. (I Lek. 111.) Påminner om Gomme 1, s. 390 (More Sacks to the Mill) och 2, s. 83 (Pun o' mair Weight).
98. (I Lek. 132.) *Sverige*: Lampa, nr 113; H. & E., nr 1731: 10; Nord. Kultur 24, s. 34; Nordlinder i Sv. Landsm. 1909, s. 72. *Finl.*: FoEtSt 5, s. 191. *Danm.*: Fr. L. Grundtvig i DFM 2, s. 200. *Isl.*: Bjarnason, s. 80. *Norge*: Refsum i MoM 1935, s. 69. *Tyskl.*: Böhme 2, nr 23. *Engl.*: Strutt, s. 85.

99. (I Lek. 201.) *Sverige*: Lampa nr 117 (slå kan); H. & E., nr 1726: 5 (åka kana). *Danm.*: H. Ussing i DFM 2, s. 200; ib. 20, s. 181. *Tyskl.*: Handelsmann, nr 135; Böhme 2, nr 39. *Engl.*: Strutt, s. 86 (sliding). *Belg.*: de Cock-Teirlinck 6, s. 229.
100. (I Lek. 202.) *Sverige*: Lampa, nr 115; H. & E., nr 1726: 6; Nord. Kultur 24, s. 35; G. Berg i Fatab. 1943, s. 79. *Tyskl.*: Handelsmann, nr 135; Böhme 2, nr 39; Lewalter, nr 944. *Engl.*: Strutt, s. 87. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 6, s. 235.
101. (I Lek. 203.) *Sverige*: Balck 3, s. 35; Hyltén-Cavallius, Wärend 2, s. 464; Götling, GSI, s. 48, Nord. Kultur 24, s. 36; G. Berg i Fatab. 1943, s. 79. *Estl.*: Russwurm § 301: 1; Danell, Nucköm., s. 318; Söderbäck, Rågöb., s. 256. *Isl.*: Davíðsson, s. 86 (leggjaferð); Bjarnason, s. 87. *Tyskl.*: Böhme 2, nr 39.
102. (I Lek. 204.) *Sverige*: Lampa, nr 116; H. & E., nr 1729: 9; Cappelin, s. 4. *Danm.*: Fr. L. Grundtvig i DFM 2, s. 201. *Engl.*: Strutt, s. 86. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 6, s. 245.
103. (I Lek. 205.)
104. (I Lek. 206.) Cappelin, s. 4.
105. (I Lek. 207.) *Sverige*: Balck 3, s. 95; Lampa, nr 114; H. & E., nr 1726: 7; Cappelin, s. 4. *Estl.*: Russwurm § 301: 1. *Tyskl.*: Böhme 2, nr 39; Lewalter, nr 944. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 6, s. 242.
106. (I Lek. 208.) Jfr nr 100.
107. (I Lek. 210.) *Sverige*: Lampa, nr 200. *Norge*: Refsum i MoM 1935, s. 69. *Tyskl.*: Böhme 2, nr 39; Lewalter, nr 944. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 6, s. 248.
108. (I Lek. 296.)
109. (I Lek. 101.) *Sverige*: Rietz 813 a (vipp); Hübinette, Uppl. liv, s. 33 (skenblacka — jfr gotl. skinnbrako); J. A. Göth i Hyltén-Cavallius-fören. årsb. 1939, s. 68. *Finl.*: J. Tegengren i FoEtSt 3, s. 176.
110. (I Lek. 103.) *Sverige*: Lampa, nr 126; H. & E., nr 1731: 18; Hübinette, Uppl. liv, s. 33. *Finl.*: A. Allardt i Nyland 4, s. 59; FoEtSt 5, s. 191; G. Rosenholm i Budk. 1942, s. 96. *Estl.*: P. Söderbäck, Rågöb., s. 262. *Norge*: Refsum i MoM 1935, s. 153. *Isl.*: Davíðsson, s. 150 (róla). *Tyskl.*: Böhme 2, nr 10; Lewalter, nr 964. *Engl.*: Strutt, s. 302; Gomme 1, s. 369; 2, s. 222. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 4, s. 156.
111. (I Lek. 97.) Se följ.
112. (I Lek. 98.) *Danm.*: E. T. Kristensen, Börnerim, nr 2051, 3339. *Tyskl.*: jfr Böhme 2, nr 363. *Engl.*: jfr Gomme 1, s. 51 (Bulliheisle), 2, s. 64 (Port the Helm), s. 207 (Snail Creep). *Belg.*: de Cock-Teirlinck 1, s. 269, 273.
113. (I Lek. 90.) *Engl.*: jfr Gomme 1, s. 43 (Bonnety). *Belg.*: de Cock-Teirlinck 1, s. 197.
114. (I Lek. 126.) *Sverige*: Runa 1849, s. 33 (mala salt); Lampa, nr 169 (stöta peppar); D. Arill i FoF 7, s. 37 (trippa salt). *Finl.*: FoEtSt 5, s. 184; H. Rosenström, s. 66. *Danm.*: E. T. Kristensen, Börnerim,

- nr 2115. *Norge*: Refsum i MoM 1935, s. 139; *Tyskl.*: Böhme 2, nr 506; Lewalter, nr 948. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 1, s. 271.
115. (III Lek. 12.) Götling, GSI, s. 34 (kasta fisk); E. Granberg i Jämten 1930, s. 174. *Danm.*: E. T. Kristensen, Börnerim, nr 2107, 3541; Fr. Knudsen i Da. Stud. 1932, s. 30. *Tyskl.*: Handelsmann, nr 109; Böhme 2, nr 504.
116. (I Lek. 118.) *Sverige*: H. & E., nr 1728: 7. *Isl.*: Davíðsson, s. 131 (að ríða háhest). *Tyskl.*: jfr Rochholz 2, nr 16. *Engl.*: jfr Gomme 1, s. 74 (Cockertie-hooie), s. 311 (Knights). *Belg.*: de Cock-Teirlinck 4, s. 328 (7: 0).
117. (III Lek. 40.) Jfr nr 12. — *Danm.*: jfr E. T. Kristensen, Börnerim, nr 3501 ff. *Norge*: jfr Støylen 2, nr 57.
118. (I Lek. 14.) *Sverige*: Arwidsson 3, s. 498 (kurra gömma); Dybeck, Mälarens Öar, s. 14 (räkna grebo); Rietz, s. 606 a (leka skul); Lampa, nr 218 f.; H. & E., nr 1729: 2; C. Larsson i By, En dalasockens hist. 2, s. 218; O. W. Sundén, s. 77. *Danm.*: Skattegr. 1885: 4, s. 85, 111, 142; E. T. Kristensen, Börnerim, nr 1969 ff., 3231, 3255 ff., 3323 f.; H. Ussing i DFM 11, s. 197. *Norge*: Støylen 2, nr 106—110; Refsum i MoM 1935, s. 141. A. Röstad i NFL 25, s. 129. *Isl.*: Davíðsson, s. 98 (feluleikur), jfr s. 106 (saltabrauð). *Tyskl.*: Rochholz 2, nr 21 f.; Handelsmann, nr 108; Böhme 2, nr 371; Lewalter, nr 968. *Engl.*: Strutt, s. 381; Gomme 1, s. 211 (Hide and Seek). *Belg.*: de Cock-Teirlinck 1, s. 140. — »Spotta för sig», se A. Flentzberg i Fatab. 1908, s. 115; E. Lundahl i FoF 9, s. 52. — Om ramsor vid lekar, se Bolton, s. 1, 17 etc., jfr de Cock-Teirlinck 8, s. 168, 221, 288. Ramsan »Ett, två, tre, liske, laske, le . . .»: *Sverige*: Fredin, nr 153; Nordlander, nr 208; Ström, Visor, s. 118; H. Rosén, s. 105; E. Lundahl i FoF 9, s. 54. *Finl.*: Lagus, nr 524. *Tyskl.*: Des Knaben Wunderhorn 3, Kinderl., s. 84, 88; Dunger, nr 216 ff.; Wegener, nr 519 ff. — Ramsan »A polm, silke må solm . . .» *Sverige*: Arwidsson 3, s. 492; Rietz 493 b (pala); Lundin-Strindberg, s. 269; Nordlander, nr 204; Lampa, nr 228; Ström, Visor, s. 102; C. Larsson i By, En dalasockens hist. 2, s. 217. *Norge*: Støylen, nr 108. — Ramsan »Tälä, tälä gåjmä, mor sticker saume . . .» *Sverige*: Nordlander, nr 198; Ström, Visor, s. 78. *Finl.*: K. V. Åkerblom i Brages Årsskr. 1909, s. 231.
119. (III Lek. 3.) Ramsan »Ett, två, lära gå . . .», se anm. till nr 187.
120. (I Lek. 278.) *Sverige*: »ränna varj» nämnd hos E. Nordlinder i Sv. Landsm. 1909, s. 71. *Danm.*: jfr E. T. Kristensen, Börnerim, nr 2023. *Norge*: jfr Støylen 2, nr 123. *Tyskl.*: jfr Rochholz 2, nr 25 f.; Dunger, nr 298; Böhme 2, nr 372 ff. *Engl.*: jfr Gomme 2, s. 40 (Pi-cow), s. 396 (Wolf), s. 399. *Belg.*: jfr de Cock-Teirlinck 1, s. 208.
121. (I Lek. 275.) *Sverige*: Arwidsson 3, s. 444; Lampa, nr 272. *Finl.*: H. Rosenström, s. 72. *Engl.*: jfr Gomme 1, s. 213 (Hide and Seek 2).
122. (I Lek. 307.) Jfr nr 199, 200. — *Sverige*: jfr Arwidsson 3, s. 441; Lampa nr 270. *Danm.*: E. T. Kristensen, Börnerim, nr 1875. *Engl.*: jfr Gomme 1, s. 215 (Hiss and Clap).

123. (I Lek. 277.) I Ms hänv. till »VI: 130» [= R 625: 5, s. 130]. — *Sverige*: Arwidsson 3, s. 43 (smusla sko); Rietz 449 a (mussla sko); Lampa, nr 263; A. Viberg i Sv. Landsm. II, Sm. medd. s. 19; O. W. Sundén, s. 80; L. Hagberg i Fatab. 1917, s. 12. *Danm.*: E. T. Kristensen, Börnerim, nr 1896 ff., 3093; M. Christopherson i DFM 26, s. 117; Th. Hansen och H. Ussing, ib. 41, s. 274. *Norge*: Refsum i MoM 1935, s. 152; T. Bergstöl i NFL 14, s. 58. *Isl.*: Jfr Davíðsson, s. 132 (lauma). *Tyskl.*: Böhme 2, nr 604. *Engl.*: Strutt, s. 387; Gomme 1, s. 241 (Hunt the Slipper), 2, s. 454 (Shuffle the Brogue). *Belg.*: de Cock-Teirlinck 4, s. 120.
124. (I Lek. 300.) *Estl.*: Russwurm § 302: 4. *Danm.*: jfr E. T. Kristensen, Börnerim, nr 1846 ff. *Norge*: Støylen 2, nr 152; K. Hermundstad i NFL 45, s. 123. *Tyskl.*: Rochholz 2, nr 11, 48; Böhme 2, nr 533. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 4, s. 117.
125. (I Lek. 90.) Jfr E. Haavio i Eripainos Kirjallisuudentutkijain Seuran Vuosikirja 5 (fransk resumé). *Finl.*: FoEtSt 5, s. 192. *Norge*: Støylen 2, nr 103. *Tyskl.*: Böhme 2, nr 519.
126. (I Lek. 219.) *Sverige*: Arwidsson 3, s. 495; Runa 1849, s. 32; Lampa, nr 72; E. Lundahl i FoF 9, s. 59. *Finl.*: Lagus, nr 517. *Danm.*: E. T. Kristensen, Börnerim, nr 1845. *Tyskl.*: Rochholz 1, nr 212; Handelsmann, nr 49; Böhme 2, nr 522, 528. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 1, s. 301.
127. (I Lek. 220.) C. Collin i Stud. till Es. Tegnér 1918, s. 369; Hirn, s. 80, 370; P. Brewster i Béaloideas 1943, s. 40. — *Sverige*: Runa 1849, s. 32; Lampa, nr 70; Nordlander, nr 191; Ström, Visor, s. 121; H. Rosén, s. 106. *Finl.*: Lagus, nr 515. *Danm.*: E. T. Kristensen, Börnerim, nr 1908; jfr Da. Sangl., nr 133 (Ballerune). *Norge*: Støylen 2, nr 102; M. Aurom i NFL 48, s. 19. *Tyskl.*: Rochholz 2, nr 54 (med litt.), 2, nr 64; Handelsmann, nr 48; Böhme 2, nr 523. *Engl.*: Northall, s. 400; Gomme 1, s. 47 (Buck, Buck), s. 229 (Hot Cockles), 2, s. 450. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 1, s. 119, 298, 305 (litt.). *Holl.*: Dijkstra 1, s. 229.
128. (I Lek. 241.) Jfr nr 145.
129. (I Lek. 324.) Hirn, s. 88. — *Sverige*: Arwidsson 3, s. 417; Rietz, s. 41 a; Lampa, nr 264; E. Wigström i Sv. Landsm. VIII: 2, s. 32; Carlheim-Gyllenskiöld, nr 123; Nord. Kultur 24, s. 54, 82. *Finl.*: Nyland 4, s. 46; K. V. Åkerblom i Brages Årsskr. 1909, s. 229; H. Rosenström, s. 66. *Estl.*: Russwurm § 302: 7. *Danm.*: Da. Sangl., nr 90; Hj. Thuren i Da. Stud. 1908, s. 155; E. T. Kristensen, Börnerim, nr 1827 ff. *Norge*: Støylen 2, nr 95 ff.; Refsum i MoM 1935, s. 71, 140. *Isl.*: Davíðsson, s. 103 (skollaleikur). *Tyskl.*: Rochholz 2, nr 51; Handelsmann, nr 94; Böhme 2, nr 511 ff. *Engl.*: Strutt, s. 392; Northall, s. 402; Gomme 1, s. 37 (Blind Man's Buff, i Skottland: Blind Buk). *Belg.*: de Cock-Teirlinck 1, s. 118.
- 130 A. (I Lek. 95), B. (III Lek. 4). *Sverige*: Lampa, nr 239 (peppra höns); E. Lundahl i FoF 9, s. 61 (pippla höns); ramsan hos E. Wigström, Folkdiktn. 1, s. 311, och A. Nordén i FoF 13, s. 177. *Estl.*: Söderbäck, Rågöb., s. 260. *Danm.*: jfr Thiele, Da. Folkesagn 3, s. 143; E. T. Kris-

- tensen, Börnerim, nr 2033, 2035; Da. Sangl., nr 91. *Tyskl.*: Rochholz 2, nr 27; Handelsmann, nr 100; Böhme 2, nr 389. *Engl.*: jfr Halliwell, s. 122; Gomme 2, s. 187 (Shepherd and Sheep), s. 410 (Chicken come Clock). *Belg.*: jfr de Cock-Teirlinck 1, s. 208.
131. (I Lek. 237.) Litt., jfr föreg. och vidare här. *Sverige*: Nicolovius, Skytts hd, s. 209 (gåsleken); Arwidsson 3, s. 164 (räfleken); Lilja, Julb., s. 54; E. Wigström, Folkdiktn. 1, s. 306; Tellander, s. 121; Lampa, nr 226; H. & E., nr 1729: 8; H. Rosén, s. 106; O. W. Sundén, s. 79; Keyland, Ringl., nr 24; Ström, Visor, s. 155; D. Arill i FoF 7, s. 38. *Finl.*: Nyland 4, s. 47; Lagus, nr 526. *Estl.*: Russwurm § 302: 6; Danell, Nucköm, s. 319; Klein, Runö, s. 329. *Danm.*: Skattegr. 1885: 2, nr 267, 279; 1886: 1, nr 9, 725; E. T. Kristensen, Börnerim, nr 2036 ff. 3242; Da. Sangl., nr 92; Hj. Thuren i Da. Stud. 1908, s. 160; K. Graves och H. Ussing i DFM 24, s. 147; K. Thuborg och H. Ussing, ib. 36, s. 284. *Norge*: Stöylen 2, nr 22—24; N. Vonen i NFK 20, s. 20 (nr 6). *Isl.*: Davíðsson, s. 127 (rófuleikur). *Tyskl.*: Handelsmann, nr 102. *Engl.*: Northall, s. 389; Gomme 1, s. 139 (Fox and Goose). *Belg.*: jfr de Cock-Teirlinck 1, s. 208.
132. (I Lek. 127.) *Sverige*: Lilja, Julb., s. 53; Lampa, nr 282 (dra fläsk); Götland i Nord. Folkminne till v. Sydow, s. 157; E. Granberg i Jämten 1930, s. 177. *Danm.*: Skattegr. 1885: 2, nr 266; E. T. Kristensen, Börnerim, nr 1542 f., 3044; Ad. Hansen i Dania 3, s. 93, jfr ib. s. 375, 377. *Isl.*: Davíðsson, s. 183 (tólfkóngaleikur). *Tyskl.*: Lewalter, nr 997. *Engl.*: jfr Gomme 1, s. 97 (Dish-a-loof). *Belg.*: de Cock-Teirlinck 3, s. 215.
133. (I Lek. 236.)
134. (I Lek. 239.) *Norge*: jfr Stöylen 2, nr 31 ff. *Danm.*: jfr Da. Sangl., nr 136. *Engl.*: jfr Gomme 1, s. 219 (Honey Pots).
135. (I Lek. 240.) *Norge*: jfr S. Bugges uppt. i NFK 13, s. 90 (nr 10). *Tyskl.*: Rochholz 2, nr 66. *Engl.*: jfr Gomme 1, s. 259.
- 136 A. (I Lek. 242), B. (III Lek. 34), C. (III Lek. 10). — *Sverige*: Fredin, nr 189 (med mel.); Arwidsson 3, s. 438 (pippla höns); Lampa, nr 20, 229; Lilja, Julb., s. 58; Wigström, Folkdiktn. 1, s. 311; H. Rosén, s. 105; Ström, Visor, s. 111, 149; K. Trotzig i Sö. Dalarnas tidn. 28/4 1923. *Finl.*: Bygdeminnen av Närpes fhsk. 3, s. 93. *Danm.*: Skattegr. 1888: 2, nr 159—163; E. T. Kristensen, Börnerim, nr 698 ff., 1769 ff. *Norge*: Stöylen 2, nr 14. — »Killu, kum haim . . .», jfr Stöylen 1, nr 331 f. — »Vitt tu råde . . .», jfr Stöylen 2, nr 39, 40. — *Tyskl.*: jfr Rochholz 2, nr 49.
- 137 A. (I Lek. 260), B. (III Lek. 1). *Sverige*: Arwidsson 3, s. 395, jfr Lampa, nr 258. *Danm.*: Skattegr. 1885: 2, nr 260; E. T. Kristensen, Börnerim, nr 3099 ff. *Engl.*: jfr Gomme 2, s. 114 (Robbing the Parson's Hen-Roost), s. 327, st. 2 (Wadds and the Wears).
138. (III Lek. 45.) Jfr nr 153. — *Sverige*: Arwidsson 3, s. 439; Lampa, nr 242; Ågren i Västs. v. forntro, s. 131. *Danm.*: Skattegr. 1885: 2, nr 262; jfr E. T. Kristensen, Börnerim, nr 3148, 3179 ff.

139. (I Lek. 267.) *Sverige*: Arwidsson 3, s. 397, jfr Lampa nr 256. *Danm.*: E. T. Kristensen, Börnerim, nr 3150 (Per Madsen og hans Kone). *Isl.*: jfr Davíðsson, s. 191 (Alt mitt dót). *Tyskl.*: jfr Rochholz 2, nr 31. *Engl.*: jfr Gomme 2, s. 324 (Wadds and the Wears). *Holl.*: jfr Dijkstra 1, s. 238 (Hansje min Knecht).
140. (I Lek. 271.) *Sverige*: Lampa, nr 245; A. Viberg i Sv. Landsm. II, Sm. medd. s. 20; Nord. Kultur 24, s. 56 (om förbudet att »visa tänder» etc., ib. s. 81); D. Arill i FoF 7, s. 38. *Danm.*: E. T. Kristensen, Börnerim, nr 1841; K. Thuborg och H. Ussing i DFM 36, s. 285. *Norge*: Stöylen 2, nr 82; Refsum i MoM 1935, s. 71; K. Hermundstad i NFL 45, s. 121. *Tyskl.*: jfr Rochholz 2, nr 39, 50. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 4, s. 39.
141. (I Lek. 273.) Jfr nr 139. — *Sverige*: jfr Arwidsson 3, s. 398 (Fruns servis); *Isl.*: jfr Davíðsson, s. 191 (Alt mitt dót).
142. (I Lek. 303.) I Ms hänv. till II Ordst. 968: »Jo hon (ell. han) hade getter att styra till grindel» (om svårighet i allm. ell. om ostyrig ungdom). M. H. Lallér. — *Sverige*: Fredin, nr 150 (med mel.); Erlandsson 2, s. 184 (blott versen). *Norge*: jfr H. Bergh i NFK 10, s. 103 (»Aa stakkara gjeitadn via ha salt. Den eine æ blind o den are æ halt . . .»).
143. (I Lek. 308.) *Sverige*: Arwidsson 3, s. 437; Lampa, nr 244; Götling i Falbygden 4, s. 44; Nord. Kultur 24, s. 56; dialogen finns hos Ström, Visor, s. 124. *Isl.*: Davíðsson, s. 107 (Skessuleikur). *Tyskl.*: Handelsmann, nr 80; Böhme 2, nr 339 ff. *Holl.*: jfr Dijkstra 1, s. 240.
144. (I Lek. 1.) Om Såves hänvisn:r i Ms, se s. 217 ovan.
145. (I Lek. 96.) *Sverige*: Lampa, nr 223; Nord. Kultur 24, s. 42. *Estl.*: Russwurm § 302: 1. *Danm.*: E. T. Kristensen, Börnerim, nr 3161 ff. *Norge*: jfr Stöylen 2, nr 27; Refsum i MoM 1935, s. 70; *Tyskl.*: jfr Rochholz 2, nr 30; Handelsmann, nr 104; Böhme 2, nr 381. *Engl.*: Strutt, s. 381; Northall, s. 364; Gomme 1, s. 64 (Cat after Mouse). *Belg.*: de Cock-Teirlinck 1, s. 195.
146. (I Lek. 102.) Påminner om de Cock-Teirlinck 1, s. 109 (Katteken-oppden-wagen).
147. (I Lek. 99.) I Ms hänv. till I Sägn. 1081 [Hålla i jern]. — *Sverige*: Lampa, nr 216 (leka datten); Nord. Kultur 24, s. 42; Ågren i Västsv. forntro, s. 139; O. W. Sundén, s. 77 (slå datten); A. Nordén i FoF 13, s. 175 (järnsistan). *Norge*: Stöylen 2, nr 128. *Tyskl.*: Rochholz 2, nr 24, 25 (även »hålla i jern»); Handelsmann, nr 90; Böhme 2, nr 368 f. *Engl.*: jfr Northall, s. 338; Gomme 2, s. 292 (Ticky Touchwood), s. 293 (Tig).
148. (I Lek. 100.) *Sverige*: Rietz 85 b, 504 b, 700 b; Lampa, nr 215; Ågren i Västsv. Forntro, s. 139.
149. (I Lek. 234.) *Sverige*: jfr Arwidsson 3, s. 499 (hök och dufva); Lampa, nr 217; Hofrén, s. 29. *Danm.*: E. T. Kristensen, Börnerim, nr 1987 f. *Norge*: Stöylen 2, nr 120; Refsum i MoM 1935, s. 141, 145. *Isl.*: Davíðsson, s. 106 (útilegumannaleikur). *Engl.*: jfr Gomme 1, s. 72 (Cock), s. 299 (King Caesar). *Belg.*: jfr de Cock-Teirlinck 1, s. 71.

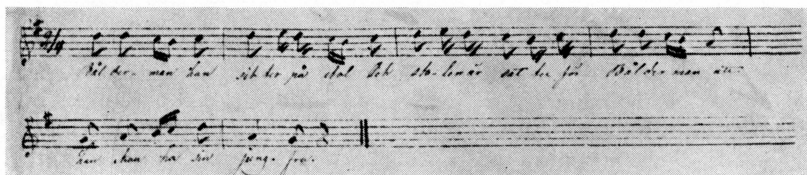
150. (I Lek. 235.)
151. (I Lek. 221.) *Sverige*: Arwidsson, 3, s. 400 (Fiska i vår Herres rike); Lampa, nr 259 (fiska); H. Rosén, s. 105. *Estl.*: Danell, Nucköm., s. 319. *Danm.*: E. T. Kristensen, Börnerim, nr 1842 f.; 2198 f., 3082; Da. Sangl., nr 123. *Norge*: Støylen 2, nr 55. *Tyskl.*: Handelsmann, nr 36 (litt.); Böhme 2, nr 622. *Engl.*: Gomme 1, s. 79 (Contrary, Rules of).
152. (I Lek. 222.) *Sverige*: Arwidsson 3, s. 400; E. Wigström, Folkdiktn. 1, s. 308 (horna); Lampa, nr 260 (borra bockahorn); H. Rosén, s. 106. *Norge*: Støylen 2, nr 54; S. Bugges uppt. i NFK 13, s. 90. *Tyskl.*: jfr Rochholz 2, nr 49; Böhme 2, nr 625. *Engl.*: Gomme 1, s. 228 (Horns).
153. (III Lek. 13.) I Ms står över rubriken: »Ur Anteckningar om min Antiq:ska Resa på Gotland 1864» [= Ms S 40 m, i UUB]. — Litt., se nr 138 och vidare Støylen 2, nr 81 (selja stut); Handelsmann, nr 34.
154. (II Vis. 148.) I Ms hänv. till »IV: 291» = R 623: 4, s. 291 1/2 [J. Wal-lins danslek, se H. Gustavson i Gotl. Arkiv 1931, s. 67], till »Sägner nr 1169» [= R 623: 1, nr 1169: »Hambre-nyttar, de hasselnötter, som vuxit i Hambre socken ell. egentl. uti Lindarfe-byn, anses att vara utan jemförelse de bästa nötter på Gotland»], samt till »Strelow, s. 108» [Strelow menar, att denna lek är minne av ett slag mot tyska sjörövare. »Oc efterdi der var megen Hassell oc Nödeskoff, gjorde de til en evig Aminde it Spill som endnu brugis, at de tager en Haandfuld med Nöder, det skal være Tydsken, den legger de i deris Nefue, oc skiuler, och siger til den anden, kald Skoge, at de skulde kalde Tydsken aff Skofuen, den anden suarer, Hambre, huor skal jeg kalde hannem? i Hambre, suarer, huor mange? kand hand icke ramme det ret lige, skal bödis saa mange Nöder som findes ofuer.»] — »Hamra» är väl helt enkelt att hamra sönder nötterna (Utg.). — Litt. *Sverige*: Erlandsson 1, s. 84. — Om nötlekar, se Nord. Kultur 24, s. 57; Skånska folkminnen 1927, s. 78; Enslövs hemb.-fören. minnesskr. 1934, s. 30. *Estl.*: Söderbäck, Rågöb., s. 222. *Tyskl.*: Rochholz 2, nr 41. *Engl.*: Strutt, s. 386; Northall, s. 353; Gomme 1, s. 187, 189, 218.
155. (II Vis. 149.) I Ms hänv. till »IV Sägner 454» [om skogssvin]. *Sverige*: Erlandsson 1, s. 85; Runa 1849, s. 38; Sv. Landsm. VI, Sm. medd., s. 23; M. Ysenius i Medd. från Nord. Museet 1888, s. 18; v. Sydow i FoF 2, s. 196; Lampa, nr 74; H. & E. nr 1731: 12; H. Rosén, s. 106; Hofrén, s. 18; K. A. Hultkvist i Fatab. 1915, s. 93; Blenda Andersson i Hyltén-Cavallius-fören:s Årsb. 1932, s. 117; Ström, Visor, s. 152, 302. *Danm.*: E. T. Kristensen, Börnerim nr 1547 f.; H. Ussing i DFM 32, s. 22; A. F. Schmidt i Da. Stud. 1940, s. 154. *Tyskl.*: Rochholz 2, nr 47; Handelsmann nr 37—47; Böhme 2, nr 466. *Belg.*: jfr de Cock-Teirlinck 4, s. 83.
156. (I Lek. 325.) *Sverige*: jfr Nord. Kultur 24, s. 41 (herre på täppan). *Danm.*: E. T. Kristensen, Börnerim, nr 2004; Da. Sangl., nr 71. *Norge*: Refsum i MoM 1935, s. 69. *Tyskl.*: Böhme 2, nr 413 ff. *Engl.*: Gomme, s. 298 (King o' the Castle). *Belg.*: de Cock-Teirlinck 1, s. 102.

157. (I Lek. 92.) *Sverige*: Lampa, nr 225; H. & E., nr 1729: 1; Nord. Kultur 24, s. 43; Hübinette, Uppl. liv, s. 33. *Estl.*: Russwurm § 301: 6; Danell, Nuckölm., s. 319. *Danm.*: E. T. Kristensen, Börnerim, nr 2039 ff. *Norge*: Stöylen 2, nr 118. *Isl.*: Daviðsson, s. 117 (ekkjuleikur). *Tyskl.*: Handelsmann, nr 85; Böhme 2, nr 370. *Engl.*: jfr Gomme 1, s. 188 (Hand in and Hand out) och s. 351 (Long Terrace), 2, s. 82 (Last pair out).
158. (I Lek. 93.) *Sverige*: jfr Arwidsson 3, s. 363; Nicolovius, Skytts hd, s. 137; Lampa, nr 222; Nord. Kultur 24, s. 82. *Danm.*: E. T. Kristensen, Börnerim, nr 1959 ff., 1980 ff., 3158 ff.; Hj. Tjuren i Da. Stud. 1908, s. 158 (med litt.); Da. Sangl., nr 87; H. Ussing i DFM 11, s. 197. *Norge*: Stöylen 2, nr 113; Refsum i MoM 1935, s. 70, 146. *Tyskl.*: Rochholz 2, nr 35; jfr Dunger, nr 300; Böhme 2, nr 366, 432. *Engl.*: Gomme 1, s. 109 (Drop handkerchief), jfr s. 144 (French Jackie) och s. 308 (b) (Kiss in the Ring), 2, s. 407 (Black Doggie), s. 429 (High Windows). *Belg.*: de Cock-Teirlinck 1, s. 184. *Holl.*: jfr Dijkstra 1, s. 239 (Hintsje bilizze).
159. (I Lek. 94.) Hänvisn. i slutet till »Hilfeling 1: 278» gäller väl Visbyavskriften (se Molér, Gotl. bibliogr., nr 440). — *Sverige*: Nord. Kultur, 24, s. 42 (slå den tredje). *Danm.*: E. T. Kristensen, Börnerim, nr 3164. *Norge*: Stöylen 2, nr 117; Refsum i MoM 1935, s. 70. *Tyskl.*: Handelsmann, nr 87; Böhme 2, nr 367. *Engl.*: Gomme 2, s. 144 (Round Tag).
160. (I Lek. 266.) Hirn, s. 92; Nord. Kultur 24, s. 57, 61. — *Sverige*: Arwidsson 3, s. 399; Lampa, nr 269; E. Wigström, Folkdiktn. 1, s. 308; T. Tufveson i FoF 3, s. 23. *Norge*: Refsum i MoM 1935, s. 71. *Tyskl.*: Handelsmann, nr 35; Böhme 2, nr 573. *Engl.*: Northall, s. 405; Gomme 1, s. 256 (Jack's Alive), jfr 2, s. 413 (Dan'l my Man). *Belg.*: de Cock-Teirlinck 6, s. 255.
161. (I Lek. 288.) Jfr nr 269. — *Sverige*: jfr Arwidsson 3, s. 447 (slakta bocken); Ågren i Västs. forntro, s. 135; L. Hagberg i Fatab. 1917, s. 13. *Finl.*: H. Rosenström, s. 77. *Danm.*: jfr E. T. Kristensen, Börnerim, nr 1881 ff.; 1955 ff.; Hj. Thuren i Da. Stud. 1908, s. 162; Da. Sangl., nr 99. *Norge*: Stöylen 2, nr 74.
162. (I Lek. 289.) Lekar med sotning: *Sverige*: Västerbotten 1930, s. 117. *Norge*: S. Bugges uppt. i NFK 13, s. 87 (nr 3). *Tyskl.*: jfr Rochholz 2, nr 50, 62.
163. (I Lek. 301.) I ms. hänv. till »I Sägner 871» [lekstuga] och »I Sägner 970» [julgillen på Fårö].
164. (I Lek. 328.) *Danm.*: jfr E. T. Kristensen, Börnerim, nr 2466. *Tyskl.*: jfr Handelsmann, nr 132 (ta slant ur en mjölhög).
165. (I Lek. 282.) *Isl.*: Daviðsson, s. 172 (létt skrifarahönd). *Belg.*: jfr de Cock-Teirlinck 8, s. 20.
166. (I Lek. 283.)
167. (I Lek. 272.) *Sverige*: Lampa, nr 188. *Engl.*: jfr Gomme 2, s. 182 (Scat).

168. (I Lek. 276.) *Sverige*: Arwidsson 3, s. 432 (draga fläsk); Lampa, nr 171 (smida); H. & E., nr 1731: 2; Arill i FoF 7, s. 39. *Finl.*: FoEtSt 5, s. 182; H. Rosenström, s. 66. *Danm.*: jfr D. Sangl. nr 151. *Norge*: Støylen 2, nr 135; Refsum i MoM 1935, s. 71, 152. *Isl.*: Daviðsson, s. 165. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 4, s. 19.
169. (I Lek. 279.)
170. (I Lek. 280.) *Sverige*: Lampa, nr 142. *Finl.*: H. Rosenström, s. 66. *Danm.*: E. T. Kristensen, Börnerim, nr 3447. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 3, s. 217.
171. (III Lek. 33.) Jfr följ. och nr 214, 215. — *Finl.*: V. E. V. Wessman i Budk. 1927, s. 26.
172. (I Lek. 34.) Jfr nr 214, 215. — Arwidsson 3, s. 385. *Tyskl.*: Wegener, nr 171.
- 173 ff. Svåra ljudförbindelser, se Böhme 1, nr 1461—1499; Halliwell, s. 126; de Cock-Teirlinck 8, s. 187.
- 173 A. (I Lek. 35), B. (III Ordst. 198), C. (III Lek. 23). *Sverige*: Arwidsson 3, s. 391; A. Viberg i Sv. Landsm. II, Sm. medd., s. 22; Nordlander, nr 256; Ström, Visor, s. 126. *Finl.*: V. E. V. Wessman i Budk. 1927, s. 25; dens. ib. 1936, s. 141. *Danm.*: jfr E. T. Kristensen, Börnerim, nr 1237 ff.
- 174 A. (I Lek. 36), B. (III Ordst. 197). — *Sverige*: Arwidsson 3, s. 389; Nordlander, nr 255; Ström, Visor, s. 244. *Tyskl.*: jfr Lewalter, nr 482.
175. (I Lek. 38.) *Sverige*: Nordlander i Sv. Landsm. VII: 8, nr 140 (»latin»). *Danm.*: Skattegr. 1886: 1, s. 94.
176. (I Lek. 39.) Jfr Arwidsson 3, s. 390.
177. (I Lek. 40.) *Sverige*: Nordlander, nr 235. *Norge*: Støylen 1, nr 80; S. Nergaard i NFL 7, s. 89; T. Mauland, ib. 26, s. 136; N. o. A. Magerøy, ib. 52, s. 68; H. Bergh i NFK 10, s. 107.
178. (I Lek. 41.)
179. (I Lek. 42.) *Sverige*: Nordlander, nr 240—242; Ström, Visor, s. 244; Brodin, Rim, s. 66. *Norge*: Støylen 1, nr 80.
- 180 A. (I Lek. 269), B. (III Ordst. 5). — *Sverige*: Nordlander, nr 258; Jirlow i FoF 11, s. 78; Ström, Visor, s. 232. *Finl.*: Bygdeminnen av Närpes fhsk 3, s. 90.
181. (I Lek. 270.) *Sverige*: jfr H. Werner, s. 106.
182. (III Ordst. 80.)
183. (III Ordst. 154.)
184. (I Lek. 304.) Jfr Nordlander, nr 256.
185. (I Lek. 305.)
186. (I Lek. 306.) — Om utlottningsramsor, se Bolton, samt Hirn, s. 97, och Cederschiöld, Ryttn., s. 145. — *Sverige*: Nordlander, nr 206; Lampa, nr 231; E. Wigström, Folkdiktn. 1, s. 311; Ström, Visor, s. 108; K. Trotzig i Sö. Dalarnas tidning 8/5 1923; A. Nordén i FoF 13, s. 179. *Finl.*: Bygdeminnen av Närpes fhsk. 3, s. 95.
187. (I Lek. 46.) Jfr nr 119. — Bolton, s. 7 etc., Northall, s. 341; Hirn, s. 163; Cederschiöld, Ryttn., s. 145. — *Sverige*: Dybeck, Mälarens Öar,

- s. 14; Arwidsson 3, s. 498; Lilja, Julb., s. 58; Lundin-Strindberg, s. 270; Lampa vid nr 218 f.; Nordlander, nr 194; K. Trotzig i Sö. Dalarnas tidn. 28/4 1923; Ström, Visor, s. 112; H. Rosén, nr 104; Waltman i Sv. Landsm. XIII: 1, nr 132; E. Lundahl i FoF 9, s. 51; Jirlow, ib., s. 5; J. U. F.-bladet 1928, s. 299. *Finl.*: Lagus, nr 518; Hembygden (Hfors) 1912, s. 51, 110; Hemb.minnen av Närpes fhsk. 3, s. 90; V. Björkroos i Budk. 1930, s. 119. *Danm.*: E. T. Kristensen, Börnerim, nr 1482 ff.; K. Thuborg o. H. Ussing i DFM 36, s. 297. *Norge*: Stöylen 1, nr 74 f.; I. Aasens uppt. i NFL 1, s. 145; N. o. A. Mageröy, ib. 52, s. 68. *Tyskl.*: Rochholz 1, nr 228, 231; Dunger, nr 226 ff.; Wegener, nr 549; Böhme 1, nr 1241 ff.; Lewalter, nr 187. *Engl.*: Halliwell, s. 132; Gomme 2, s. 195. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 7, s. 207.
188. (II Vis. 98.) Bolton, s. 45, 67. — *Sverige*: Arwidsson 3, s. 493; Nordlander, nr 200; Nordlinder i Sv. Landsm. 1909, s. 71; K. Trotzig i Sö. Dalarnas tidn. 21/4 1923; Ström, Visor, s. 95; C. Larsson i By, En dala-sockens hist. 2, s. 218; H. Rosén, s. 105; Hofrén, s. 29; E. Lundahl i FoF 9, s. 50, 54; A. Nordén, ib. 13, s. 177; I. Pettersson i Västerbotten 1930, s. 119; J. U. F.-bladet 1928, s. 299. *Finl.*: Lagus, nr 520; W. Solstrand i Hembygden (Hfors) 1913, s. 96, 112; Bygdeminnen av Närpes fhsk. 3, s. 93; S. Andersson i Budk. 1942, s. 103. *Esl.*: Russwurm § 308: 5 c; Söderbäck, Rågöb., s. 260. *Danm.*: Skattegr. 1888: 1, s. 34; E. T. Kristensen, Börnerim, nr 1598, 3073. *Norge*: jfr Stöylen 2, nr 94; O. Nordbö i NFK 10, s. 159; S. Nergaard i NFL 7, s. 88; A. Röstad i NFL 25, s. 130. *Tyskl.*: jfr Des Knaben Wunderhorn 3, Kinderl., s. 90; Rochholz 1, nr 237; 256; Wegener, nr 587 ff.; Dunger, s. 45; nr 255 ff.; Böhme 1, nr 1763 ff.; Lewalter, nr 190. *Belg.*: jfr de Cock-Teirlinck 8, s. 267.
189. (I Lek. 323.) En variant på riksspr. efter L. O. K. här ej medtagen. — Hirn, s. 95. — *Sverige*: Arwidsson 3, s. 401; Lampa, nr 283; E. Wigström, Folkdiktn. 1, s. 309; Nord. Kultur 24, s. 58. *Finl.*: K. V. Åkerblom i Brages Årsskr. 1909, s. 232. *Norge*: jfr Stöylen 2, nr 43, 56; S. Bugges uppt. i NFK 16, s. 131. *Engl.*: jfr Gomme 1, s. 137. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 4, s. 45.
190. (II Ordst. 494.) *Sverige*: H. Werner, s. 106; Nordlander, nr 254; Ström, Visor, s. 231. *Danm.*: E. T. Kristensen, Da. Dyrefabler, nr 570. *Norge*: T. Bergstöl i NFL 14, s. 60. *Isl.*: Davíðsson, s. 203. *Tyskl.*: Dunger, nr 207—212; Wegener, nr 160; Handelsmann, nr 53; Böhme 1, nr 1498; Lewalter, nr 484. *Engl.*: Northall, s. 407. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 8, s. 200.
191. (II Ordst. 802.) *Sverige*: jfr Nordlander, nr 231, 245 G; Ström, Visor, s. 242. *Finl.*: Lagus, nr 531, 535.
192. (I Lek. 274.) *Sverige*: Arwidsson 3, s. 407; H. & E., nr 1729; 14 (hänga); jfr Hofrén, s. 39; Västerbotten 1929, s. 140. *Finl.*: A. Allardt i Nyland 4, s. 47; H. Rosenström, s. 75. *Danm.*: E. T. Kristensen, Börnerim, nr 1921 f. *Färvärna*: Svabo, s. 133 (à ruffa). *Tyskl.*: Böhme 2, nr 608.

193. (I Lek. 286.) — *Isl.*: jfr Daviðsson, s. 157 (að kyssa kóngsdóttur). *Färöarna*: Svabo, s. 135 (Kjissa Durakjedling).
194. (I Lek. 318.) *Sverige*: Nord. Kultur 24, s. 101 (kortaste strået). *Tyskl.*: jfr Böhme I, nr 912. *Engl.*: Gomme 2, s. 205 (Smuggle the Gig). *Belg.*: de Cock-Teirlinck 4, s. 144 (litt. s. 146).
195. (I Lek. 319.) *Sverige*: Arwidsson 3, s. 409; Rietz 733 b (dra timmerstockar); Lampa, nr 296; Nord. Kultur 24, s. 58; D. Arill i FoF 7, s. 39. *Finl.*: A. Allardt i Nyland 4, s. 48; FoEtSt 5, s. 192. *Norge*: Støylen 2, nr 60.
196. (II Ordst. 547.)
197. (V Ordst. 92.)
198. (I Lek. 218.) *Sverige*: Lampa, nr 85. *Tyskl.*: Böhme 2, nr 553.
199. (I Lek. 2.) I Ms hänvisn. till »IV Sägner, 291 ¹/₂» [ett utdrag ur J. Wallins Ms *Analecta Gothl.*, där dock ej denna lek nämnes] samt till »Arwidsson 3:dje d. p. 245, Runa 1845, p. 29». — Uti L. Neogards Ms *Gautau-Minning* (UUB Ihre 181) står: »Bold: stor, stark, skiön, modig. Bolder man siter pa stol.» I ett Ms från börj. av 1700-talet i Linnéan Society i London (fotogr. kop. i ULMA, acc. 10217) står »Bold, skiön, stark, såsom siungas i en Gothlands juhlelek: Bolderman stande pa stol, krusadt guhlt har &c.» *Sverige*: Fredin, nr 203; Runa 1845, s. 30; Arwidsson 3, s. 245; Nord. Kultur 24, s. 93. *Danm.*: Da. Sangl. 164, jfr även nr 80 B och s. 296; jfr E. T. Kristensen, Børnerim, nr 2200; jfr K. Thuborg o. H. Ussing i DFM 36, s. 288 (tage Kærester i Mørke). *Norge*: Støylen, nr 167; R. Berge i NFK 11, s. 117, 129; S. Bugges uppt., ib. 16, s. 130.

- En melodi finnes upptecknad av L. N. Enderberg. Melodi hos Fredin, nr 203, från Ardre sn i 6/8 takt, D dur; Arwidsson VI, nr 27 är i 3/8 takt, E moll och Runa 1845, s. 29—31 i C moll och 2/4.
200. (I Lek 6.) I Ms står: »Se Runa 1845, p. 27, o. d:o 1844, p. 47, nr 2.» — Ang. liknande friarelekar, se Nord. Kultur 24, s. 55; Steffen, Enstr., s. 161; Lampa, nr 270; Arwidsson 3, s. 441; Hofrén, s. 30; jfr Støylen 2, nr 160; H. Opedal i NFL 38, s. 72; K. Hermundstad ib. 45, s. 122; Hammershaimb i Antiqv. Tidsskr. 1849—51, s. 309. — *Sverige*: Fredin, nr 195; Runa 1844, s. 47; 1845, s. 27; Dybeck, Sv. Vallvisor, nr 16; Nordlander nr 69 (fragment); Berggreen 3, nr 122 (från Dalarne), nr 143 (Gotl.); Firmenich 3, s. 847 (Gotl.). *Danm.*: H. Ussing i DFM 41, s. 247. *Norge*: jfr M. Moe i NFL 9, s. 164 (Bukkeleiken).

Melodien: I takt 6 skall första noten g vara en fjärdedel. Denna

uppteckning har Dybeck i Runa (a. st.). Mycket lik, både till mel. och text, är Fredin nr 195. — Den av Säve omnämnda vallvisan från Dalarna finns hos Dybeck Sv. Vallvisor, nr 16, i 6/8, A moll. I Ms till Sv. fornsånger, bl. 759 (KB), finns en gammal melodiuppteckning av denna vallvisa från år 1818, gjord av Anders Loenbom efter tre dalkarlar från Leksand. För jämförelse meddelas den här:

Ehuru melodierna från Gotland och Dalarna äro varandra olika, torde de dock ha ett gemensamt ursprung liksom texterna. Vallvisan har 3 strofer:

Lammen har jag, bå' stora och små,
Men ingen har jag, som gräset kan slå,
Om sommaren.

Jag räfsa, jag slog, jag lade i sträng,
Gud gifve, jag hade en fulltrogen vän,
Om sommaren.

Gud gifve, jag hade en fulltrogen vän,
Som fola min' får om vintern,
Till sommaren.

Den gotl. leken innehåller två melodier, den första i 6/8 och den senare, som saknas i Dalarna, i 2/4. Denna taktväxling går tillbaka till renäsansdansernas uppdelning i fördans och efterdans.

201. (I Lek. 7.) I Ms ligger Lars Lindals ms till denna lek jämte ett brev från honom till Säve, dat. Lärbro d. 20 oct. 1847. — R. Berge i NFK 11, s. 139; jfr Arwidsson 3, s. 202, 258; Nord. Kultur 24, s. 75. *Sverige*: Dybeck, Sv. folkmel., h. 2, nr 27. *Finl.*: Lagus, nr 304, 352. — *Norge*: R. Berge i NFK 15, s. 31. — Avslutningen, »hänga och förlänga», i Sverige: Arwidsson 3, s. 403; Lampa, nr 285. *Finl.*: A. Allardt i Nyland 4, s. 47. *Danm.*: Fr. Knudsen i Da. Stud. 1932, s. 25. *Tyskl.*: Handelsmann, nr 71. — Melodien: Samma polskemelodityp har Lagus, nr 352, C moll; Dybeck, Sv. folkmel. nr 27 går i jämn takt, E dur. Från Uppland föreligger en variant, i vilken texten är omkastad och melodien (i E moll) växlar takt från 3/4 till 2/4 (Liljefors, nr 14, s. 93).
202. (I Lek. 31.)

203. (I Lek. 32.) *Sverige*: Nicolovius, Skytts hd, s. 78; Lilja, Julb., s. 23; Steffen, Enstr., s. 64. *Danm.*: Da. Sangl. nr 46.

Melodien: Nicolovius har icke heller någon melodi. En variant hos Arwidsson VI, nr 39, »Jungfrun gångar sig åt trädgården», har en dur-melodi i 3/4. Jfr Da. Sangl. nr 46 (Adelsmand).

204. (III Lek. 2.) Feilberg i Sv. Landsm. XII: 4; Hirn, s. 139; Nord. Kultur, 24, s. 62, 65, 79. — *Sverige*: Fredin, nr 187; Arwidsson 3, s. 250; E. Wigström, Folkdiktn. 1, s. 307; Nordlander, nr 193; Tellander, s. 122; Ström, Visor, s. 143; Brodin, Rim, s. 120. *Danm.*: Thiele, Da. Folkesagn 3, s. 143; Skattegr. 1885: 2, s. 84, 89; E. T. Kristensen, Börnerim, nr 1935 ff.; 3218 ff.; Da. Sangl., nr 93; Fr. L. Grundtvig i DFM 2, s. 199; H. Ussing ib. 11, s. 198; 20, s. 158; Berggreen 1, nr 222. *Norge*: Stöylen 2, nr 149; A. Sæland i NFK 2, s. 148; Th. Skolmen ib. 8, s. 34; V. Nonen ib. 20, s. 22. *Isl.*: Davíðsson, s. 122 (brúarleikur). *Tyskl.*: Rochholz 2, nr 2; Dunger, nr 299; Böhme 2, nr 289 ff. *Engl.*: Northall, s. 365, 396; Gomme 1, s. 333 (London Bridge); 2, s. 441. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 1, s. 234; 2, s. 139.

Melodi i 2/4 från Klinte sn hos Fredin nr 187. Mollmelodier hos Arwidsson VI, nr 29, och hos Wiede, nr 260, i dur hos Wiede, nr 259, och Da. Sangl. nr 93. Samtliga melodier i jämn takt. Jfr Stöylen 2, nr 149.

205. (II Vis. 89.) I Ms hänvisn. till »Wandring i Wermlands Elfdal etc. af Axelson, p. 58». — Feilberg i Sv. Landsm. XII: 4, s. 94. *Sverige*: Fredin, nr 188; Arwidsson 3, s. 247, jfr s. 250 (str. 2); M. Axelson, a. st.; Borgström, Resa i Värml., s. 150; jfr Tellander, s. 122 (delvis); Rosenberg 1, nr 158 (Anna tog . . .); Keyland, Ringl., nr 28 (delvis). *Finl.* Lagus, nr 418, 419. *Danm.*: Skattegr. 1884: 2, nr 824; jfr E. T. Kristensen, Börnerim, nr 2271 ff., 3698; Da. Sangl., nr 118, 119 (särsk. s. 299); H. Ussing i DFM 11, s. 198; 20, s. 158; M. Christopherson o. H. Ussing i DFM 26, s. 117. *Norge*: R. Berge i NFK 11, s. 117; 15, s. 31 (i Hindleken); jfr A. Röstad i NFL 25, s. 128. — Ang. »Enge(l)land», se de Cock-Teirlinck 1, s. 16 (med litt.).

En gotländsk melodi har Fredin, nr 188, som dock icke helt passar till denna uppteckning. Visserligen ha de två första stroforna sjungits till en melodi i jämn takt, men fortsättningen, »Anna tog sig en knyp-peldyna», i 3/4 takt, varunder omdansning skett. Både Arwidsson (a. st.) och Lagus ha sådana melodier med taktväxling. Hithörande tretaktsmelodi är en polska, vari andra reprisens första intervall (till orden Hå, hå) är en kvart. Dylika polskor bruka allmogespelmännen kalla gökpolskor och sjunga till dessa toner »ko, ko» el. dyl., vilket säges föreställa gökens läte.

Egendomligt är, att den vanligaste gotländska gökpolskan icke kallas så utan friarepolska; se Bagge nr 53 och Fredin nr 361. Förklaringen härtill skulle kanske kunna vara, att polskan använts vid omdansningen i en friarelek, ungefär som i denna uppteckning.

206. (III Lek. 35.) *Sverige*: A. Uggle i FoF 30, s. 1 (uppteckn. av Linné i Dalarne 1733); jfr Arwidsson 3, s. 361.

207. (II Vis. 122.) I Ms hänvisn. till »Arfvids. 3:dje d. p. 204, 7 o. 11». *Sverige*: Arwidsson a. st.; Berggreen 3, nr 155; Nicolovius, Skytts hd, s. 75; F. Barfod i Brage og Idun 2, s. 178; Lilja, Violen, s. 3; Rosenberg 1, nr 122; Eggeling, nr 16; Bondeson, Julgille, nr 26; Cappelin, s. 16; Lampa, nr 365; Carlheim-Gyllenskiöld nr 118, 135; Keyland, Ringl. nr 8; Grip, Sv. allm. liv, s. 225; Ström, Visor, s. 169; Kalén-Ysenius, nr 29; Nord. Kultur 24, s. 78. *Finl.*: Lagus, nr 397; H. Sandell i Hemb. minnen av Borgå fnsk, 1932, s. 88. *Danm.*: Berggreen 1, nr 220; E. T. Kristensen, Börnerim, nr 2249 ff., 3694; Da. Sangl., nr 23; H. Ussing i DFM 20, s. 158. *Norge*: Stöylen 2, nr 163; Refsum i MoM 1935, s. 152; E. Mjaatveit i NFK 11, s. 28; N. Vonen ib. 20, s. 22; M. Moes uppt. i NFL 9, s. 156.

Melodier till denna lek hos Arwidsson (a. st.), Wiede, nr 253, 254, Eggeling nr 16, Lagus, nr 397, Da. Sangl., nr 23, och Stöylen mel. nr 75.

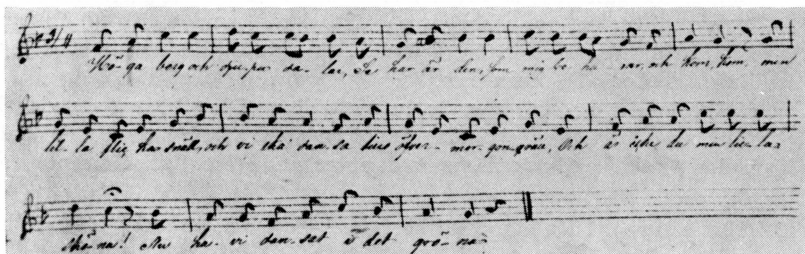
208. (I Lek. 28.) Se den fullständiga versionen nr 327. — *Sverige*: Lilja, Violen, s. 7; dens. Julb., s. 13; Nicolovius, Skytts hd, s. 76; jfr Arwidsson 3, s. 220; Eggeling, nr 39, 65. *Finl.*: Lagus, nr 343.

Melodien: För konsekvensens skull borde taktstreckets i 1:sta re-
prisen flyttas så, att den första åttondelsnoten blir upptakt. — Arwidsson (a. st.) Eggeling, nr 39; Lagus, nr 343, »In slapp jag och var så glader I min faders örtagård» ha likn. melodityp. En del uppt. äro i moll, andra i dur.

209. (II Vis. 206.) Ett fragment finnes i Ms till I Lek. 29. — *Finl.*: Lagus, nr 321.

Mel. Sista nottecknet är felskrivet, a i st. f. g. Melodien är en äldre, enkel valsmelodi. Fredin har några liknande med text i nr 569 och 570.

210. (II Vis. 123.) *Sverige*: Lilja, Violen, s. 1, dens. Julb., s. 3; F. Barfod i Brage og Idun 2, s. 177; Arwidsson 3, s. 310; Runa 1844, s. 50; Eggeling, nr 8, 49 (str. 4); Berggreen 3, nr 154; Bondeson, Julgille, nr 16; Cappelin, s. 12; Carlheim-Gyllenskiöld, nr 120, 130; Steffen, Enstr. s. 119; Lampa, nr 304; Keyland, Ringl., nr 9; Ström, Visor, s. 162; jfr Kalén-Ysenius, nr 16. *Finl.*: Lagus, nr 338; H. Sandell i Hemb. minnen av Borgå fnsk; 1932, s. 82. *Danm.*: E. T. Kristensen, Börnerim, nr 2310; Da. Sangl., nr 57.

En melodi, upptecknad av L. N. Enderberg, finnes i Säves Gotl. Saml. III (R 623: 3), s. 393. Noterna i sista takten skall förmodligen vara g och f. Arwidsson 3, s. 310, Eggeling, nr 8, Carlheim-Gyllenskiöld, nr 120, 130 samt Lagus, nr 338, ha liknande polskemelodier.

211. (II Vis. 72.) Jfr Nordlander, nr 140. *Finl* Lagus, nr 281; H. Sandell i Hemb.minnen av Borgå fhsk., 1932, s. 98.

»Och dansa vill jag» är en polsketext, som förekommer till olika melodier, hos Lagus nr 281 som sånglek. I ULMA finnes en melodi uppt. av N. Dencker från Bettna sn, Södermanland. Nordlander nr 140 har den som rim vid lek med små barn.

- 212 A. (III Lek. 43), B. (I Lek. 43). I Ms vid I Lek. 43 står hänv. till »XIII: 34» [= R 625: 12, s. 34]. — *Sverige*: Arwidsson 3, s. 243; samt för senare partiet, s. 239 (nr 24, str. 2). *Danm.*: Da. Sangl., nr 37. Partiet »Hon är som en hara» etc. i Thiele, Da. Folkesagn 3, s. 150; E. T. Kristensen, Börnerim, nr 2187, 3664 f., 3672; Nord. Kultur 24, s. 71. *Belg.*: jfr de Cock-Teirlinck 2, s. 197.

Någon melodi finnes ej heller hos Arwidsson (a. st.), men däremot hos Dybeck, Sv. folkmelodier, nr 46. I Danmark, där den förekommer som barnlek, har Da. Sangl. nr 37 »Munken og Nonnen» flera melodiuppt., av vilka några äro varianter av den bergamaskmelodi från 1600-talet, som hos oss använts till leken Skära havre.

Den i hastigare takt utförda »Tag fatt uppå den» hör egentligen till sångleken »Det underliga djuret», Arwidsson 3, s. 240. (Se även Grüner-Nielsen i Nord. Kultur 24, s. 159). Här har den tydliga använts som efterdans. De Cock-Teirlinck 2, s. 197 (Van het Paterken) har åtskilliga melodier.

213. (I Lek. 44.) *Sverige*: Lilja, Julb., s. 32. *Danm.*: Skattegr. 1885: 2, nr 264; E. T. Kristensen, Börnerim, nr 2177 ff.; Hj. Thuren i Da. Stud. 1908, s. 168; Da. Sangl., nr 7. *Norge*: jfr E. Mjaatveit i NFK 11, s. 29. *Tyskl.*: Dungen, nr 301; Böhme 2, nr 620; Lewalter, nr 250. *Engl.*: jfr Gomme 2, s. 420 (The farmers den). *Belg.*: jfr de Cock-Teirlinck 2, s. 225.

Melodi uppt. hos Da. Sangl., nr 7, Den arme Bonde.

214. (I Lek. 33.) Se följ.

215. (III Vis. 15.) 214, 215: Hirn, s. 176. *Sverige*: E. Wigström, Folkdiktn. 2, s. 64; Nordlander, nr 266; H. Werner, s. 85; Ström, Visor, s. 208. *Danm.*: Berggreen 1, nr 212; E. T. Kristensen, Dyrefabler etc., nr 380. *Norge*: Ahlström, 300 visor, nr 247; Stöylen 1, nr 291. *Tyskl.* Dungen nr 88, 282; Wegener, nr 169; Böhme 1, nr 1261 ff.; jfr Lewalter, nr 595. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 2, s. 82.

Nordlander nr 266, som är en avskrift ur Olai Sernanders visbok från 1750-talet, har ej heller någon melodi. Däremot äro de syd-nederländska varianterna melodiuptecknade (de Cock-Teirlinck, a. st.).

216. (II Vis. 197.) I Ms hänv. till »Arfvids. 3:dje del, p. 476». Litt., se nr 218.

- Denna och de tre efterföljande, vilka äro besläktade med visan om tal i Skriften, ha använts som minnesövningar. De framsades ofta utan sång. Se Arwidsson, 3, s. 475. Melodierna äro enkla och likna de gamla barnsångernas. Jfr Stöylen I, nr 63—66.
- 217 A. (II Vis. 20.) I Ms hänv. till »Arfvids. 3:dje del, p. 475, J. Wallins Gothl. Saml. II, sid. 153» [uppräknig av proviant för nunnorna i Solberga kloster].
- 217 B. [å ett blad före II Visor 1, skrivet av Ad. Hägg, Östergarn, 10/4 1847]. — *Sverige*: Arwidsson 3, s. 475; Grip, Sv. allm. liv, s. 259; Ström, Visor, s. 121, 285; T. Norlind, Sv. folkmusik o. folkdans, s. 25. *Finl.*: Ahlström, 300 visor, nr 240. *Danm.*: Skattegr. 1884: 1, nr 96; E. T. Kristensen, Da. Dyrefabler, nr 337; dens., Börnerim, nr 3139 ff. *Norge*: Stöylen 1, nr 110; H. Opedal i NFL 38, s. 128.
- Andra men liknande melodier hos Arwidsson (a. st.); Lindeman, nr 80. Jfr Gomme 2, s. 315 ff. (Twelve days of Christmas.)
- 218 A, B. (II Vis. 21.) I Ms hänv. till »Arwidss 3:dje del, p. 476». — 216, 218. Hirn, s. 174. *Sverige*: Fredin, nr 168; Lilja, Violen, s. 19; dens. Julb., s. 42; Arwidsson 3, s. 475; Nordlander, nr 260; Ström, Visor, s. 259; J. U. F.-bladet 1928, s. 299, 307 (med beskrivning); E. H. Andersson i Folkkultur 5, s. 151. *Finl.* Lagus, nr 539. *Danm.*: E. T. Kristensen, Börnerim, nr 3144. *Norge*: J. Fritzner i NFK 2, s. 145; N. o. A. Mageröy i NFL 52, s. 69. *Färöarna*: Hammershaimb i Antiqv. Tidsskr. 1849—51, s. 314. *Engl.*: Halliwell, s. 127; Gomme 2, s. 315.
- Fredins variant, nr 168 Julvisa, har en melodi, som i de första takterna liknar den föregående i denna samling. Sedan växlar den om till 3/4. Jfr Sandvik VIII, nr 2.
219. (III Vis. 16.) Se föreg. och vidare Lagus, nr 540; H. Ussing i DFM 41, s. 248; Stöylen 1, nr 63—66.
- En melodiuppt. av Dybeck i Runa 1876, Sv. folkmel. nr 50 »Den första juledag Sankt Märten mig gaf», samt i Sv. folkmel., nr 57; jfr Stöylen 1, nr 63 »Fyrste dag i jol gav han Sante Martein meg». De tyska Martinslieder äro annorlunda.
220. (II Vis. 15.) I Ms hänvisn. till »Arfvids. 3:dje d., p. 529». Ytterligare ett par varianter finnas i ms. — *Sverige*: Arwidsson (a. st.), Lilja, Violen, s. 17; dens. Julb., s. 39; H. Werner, s. 89; H. & E., nr 1572; R. Steffen i Uppland 2, s. 412; Ström, Visor, s. 209. *Finl.*: Lagus, nr 541. *Danm.*: jfr Skattegr. 1886: 1, nr 738; E. T. Kristensen, Da. Dyrefabler etc., nr 392, 431. *Norge*: Stöylen 1, nr 56—62; T. Bergstöl i NFL 14, s. 110; A. Röstad ib. 25, s. 122; H. Opedal ib. 38, s. 144; N. o. A. Mageröy, ib. 52, s. 29. *Tyskl.*: Des Knaben Wunderhorn 3, Kinderl., s. 41, jfr Rochholz, nr 277, Wegener, nr 180 f. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 4, s. 280, 286.
- H. & E. nr 1572 har icke melodi men däremot Arwidsson, Wiede, nr 82, och Bondeson, nr 372, samtliga i A moll. Jfr Lindeman, nr 106.
221. (II Vis. 102.)
222. (I Lek. 290.) Om liknande ramsor se A. Noreen, Spridda studier 3, s. 177.

223. (III Lek. 7.) Nord. Kultur, s. 55, 91. *Sverige*: Arwidsson 3, s. 399, 431; Lilja, Julb., s. 52; Bondeson, Julgille, nr 34; O. W. Sundén, s. 79; A. Viberg i Sv. Landsm. II, (Sm. medd., s. 19); Lampa, nr 261; Carlheim-Gyllenskiöld, nr 111; D. Arill i FoF 7, s. 38. *Finl.*: A. Allardt i Nyland 4, s. 47; K. V. Åkerblom i Brages Årsskr. 1909, s. 231; jfr H. Rosenström, s. 71. *Danm.*: E. T. Kristensen, Börnerim, nr 31; jfr nr 1893 ff.; Hj. Thuren i Da. Stud. 1908, s. 169; Da. Sangl. nr 128. *Norge*: Refsum i MoM 1935, s. 71, 146; H. Opedal i NFL 38, s. 77; *Isl.* Davíðsson, s. 132 (lauma). *Tyskl.*: Böhme 2, nr 603; Lewalter, nr 989. *Engl.*: Gomme 1, s. 96 (Diamond Ring), 2, s. 225 (Thimble Ring). *Belg.*: de Cock-Teirlinck 4, s. 124.

Melodier till Götta ringen finnas hos Carlheim-Gyllenskiöld, nr 111 (i jämn takt) och Lagus, nr 396 (i valstakt). Även Da. Sangl. nr 128 Gemme ringen har några melodier i 6/8 och 3/8. Alla dessa lekar äro olika den gotländska. De norska Göyma stein och Göyma belte, Støylen 2, nr 152—154, sakna melodier.

224. (I Lek. 295.) Nord. Kultur 24, s. 127; E. Klein i Budk. 1929, s. 192. *Sverige*: Rietz, s. 587 a; Lampa, nr 422; N. Andersson, Sv. låtar, Småland, nr 53; Hembygden (Dalsl.) 1923, s. 45; Ågren i Västsv. forntro, s. 138; D. Jakobson i Skånska folkminnen 1926, s. 89. *Finl.*: Finl. sv. folkdiktn. 6 B, s. 390. *Danm.*: E. T. Kristensen, Börnerim, nr 3519 f.

Som Säve förmodar går benämningen tillbaka till »les cinq pas», ett danssätt, som ingick i 1500-talsdansen gaillard. Redan Arwidsson 3, s. 550 omnämner detta. Dansen har ingående behandlats av E. Klein i Budkavlen 1929. I Finland har Otto Andersson upptecknat Skinnkompassen tillsammans med Sinclairsvisans melodi, vilken infördes till vårt land på 1600-talet tillsammans med den dåtida modedansen les Folies d'Espagne. Den gamla melodien har levat ihop med dansen sedan den tiden. Ett bevis för att de hört ihop åtminstone i två århundraden kan man finna i Envallssons Sv. musikaliskt lexikon (Sthlm 1802) i artikeln Folies d'Espagne, vari nämnes, att den blivit mycket bekant därigenom att Olof von Dalin härtill gjorde versen Ett, två, tre, fyra, etc. Man kan betvivla, att Dalin diktat räkneversen i Skinnkompassen, vilken även finnes i den gotl. versionen, snarare har han väl parodierat denna dansövning.

Den gotl. skinnkompassen är säregen därigenom att dansen använts som nykterhetsprov, ungefär som den s. k. Skarvdansen på andra håll i vårt land.

225. (II. Ordst. 941.) *Sverige*: jfr Fredin, nr 727. *Finl.*: Finl. sv. folkdiktn. 6 B, s. 339. *Danm.*: jfr E. T. Kristensen, Börnerim, nr 3710; Da. Sangl., nr 104. *Norge*: N. o. A. Mageröy i NFL 52, s. 25. *Tyskl.*: jfr Böhme 2, nr 612. *Belg.*: jfr de Cock-Teirlinck 2, s. 52.

Fredin nr 727 är en solodansmelodi, vars textfragment »Först på hälen och sen på täen» kan knytas samman med skomakare. En skomakarevisa från Malung, uppt. av D. Jakobsson i Väster Dalsbygder 1917, börjar nämligen »Hej hopp, låt oss glade vara, först på klacken

och sen på tå». Även Da. Sangl. nr 104 Skomageredansen har en något liknande text »Först den ene Vej, og saa den anden Vej». Hithörande melodier äro helt annorlunda än den, som på 1700-talet användes till en skomakaredans. I lika form är denna upptecknad i vårt land i Ströms notbok (Kungl. Mus. Ak. bibl.) Skomakaredansen nr 27 och i Danmark i Bröderne Basts Nodebog (Dansk Folkemindesaml.) Skomagerdantz.

I Gustaf Ericssons Folklekar I (ULMA) finns en dylik pantomimisk skomakaredans upptecknad. Närmast skulle man vilja som typ jämföra den med den bohusländska fiskardansen (se Olof Forsén, Fiskardansen). Man kan förmoda, att dansen kommit från Visby och tyska kretsar därstädes. »Der Schustertanz» var enligt Franz M. Böhme (Gesch. des Tanzes in Deutschland, s. 208) i slutet av 1700-talet omtyckt i Mark. Musiken i 2/4 takt hade två repriser, och däri efterhär-mades skomakarens hantverk.

226. (III Vis. 74, mel. från II Vis. 229.) Vid II Vis. 229 är inklistrat ett blad med denna sång i 1700-tals handskrift. — Ahlström, 300 visor, nr 298 (tydl. efter Sæve).

Enligt Hyltén-Cavallius (Wärend och wirdarne 1, s. 168) var den känd i Wärend på 1620-talet. En dansk variant, som troligen kommit från Sverige, behandlas av H. Grüner-Nielsen i Din Skaal och min Skaal, En Undersøgelse vedrørende de danske folkelige sungne Skaalers og Deres Historie.

Melodien i jämn takt är en gammal vis- eller marschmelodi. Den stigande skalan från tonikan till dominanten, som åtföljer orden »drickom Bjerga by», kan återfinnas i skålstycket runda (se N. Dencker, Skållarnas musik etc. i Fatab. 1932). Slutet i 3/4, en glad trall, som antyder en omdansning, är en karolinsk polska av serratyp med taktfraser.

227. (III Lek. 21.) Vid III Lek. 21 i Ms ligger C. N. Carlssons egenhändiga Ms härtill. I Ms hänvisn. till »I Sägner 316» [danskarnas avfärd från Gotland], 884 [danskarna vid Fjäle-myr], III. Sägner, 164 [hur kvinnorna slog ihjäl danskar], 631 [om spelmannen Hagebyar i Etelhem], 636» [musiken i Visby]. — Fredin nr 232.

Melodien är en tonmålning, som är vida spridd i vårt land under olika benämningar, såsom Näckens polska, Fans polska, Stenbocks polska, Tyska klockorna, Slaget vid Hälsingborg m. fl. Denna programmusik utföres alltid på förstäm-d fiol, antingen som här a—e¹—a¹—e² eller, vilket är vanligast, som i varianten hos Fredin nr 232 Stenbocks polska, a—e¹—a¹—ciss². Nicolovius (Skytts hd, s. 13) redogör utförligt för programmet; de kringvandrande birfilarne spelade även då ett stycke, som skulle föreställa de danskes och svenskes strid vid Hälsingborg.

Den Näckens polska, som Dybeck lät framföra på sina aftonunderhållningar med nordisk folkmusik (jfr t. ex. Runa 1865, s. 16), är en variant av denna melodi. Tobias Norlind tillskriver dylik program-

- musik en hög ålder i sin uppsats »Hur gammal är den svenska folk-musiken?» (Sv. tidskr. för musikforsk. 1930).
228. (I Lek. 302.) Den kortfattade och fragmentariska beskrivningen är icke tillräcklig för bestämning av dansen.
- Möjligen kan det vara fråga om en tattaredans. Nils Andersson har i Skånska melodier (Sv. Landsm. XIV: 1), nr 48 och Musiken i Skåne (Sv. Landsm. XIV, 2), s. 31, publicerat en Tattarepolska. Om denna dans meddelar han: »De dansande bilda en ring och svänga under första repriserna 1:0 åt vänster, 2:0 åt höger. Andra repriserna dansas på samma sätt, blott att de under kadenserna i andra och fjärde takterna häftigt huka sig ned.»
- I en notbok, Node-Bog tillhör Erik Jensen Anno 1790 (Dansk Folke-minde Samling, Köpenhamn) finns som nr 87 »Tatar Stykket, Norsk polsdans» med en melodi av samma typ som Tattarepolskan.
229. (I Lek. 123.) Nord. Kultur 24, s. 102. *Sverige*: Dalin, Ordb. sv. spr., 2, s. 373. *Norge*: Refsum i MoM 1935, s. 144. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 4, s. 94.
230. (I Lek. 122.) *Sverige*: S. A. V. i Norrbotten 1930, s. 161 (knappnåls-spelet). *Engl.*: Gomme 1, s. 199 (Hattie). *Belg.*: de Cock-Teirlinck 4, s. 89.
231. (I Lek. 139.) Nord. Kultur 24, s. 102.
232. (I Lek. 216.) Nord. Kultur 24, s. 102. *Sverige*: jfr Lampa, nr 86. *Danm.*: E. T. Kristensen, Börnerim, nr 2362 ff. (Trip trap Træsko); K. Thuborg o. H. Ussing i DFM 36, s. 290. *Norge*: jfr Refsum i MoM 1935, s. 142. *Tyskl.*: Handelsmann, nr 26; Böhme 2, nr 557. *Engl.*: Northall, s. 412 (Tit-tat-toe), Gomme 1, s. 311 (Kit-Cat-Cannio), s. 420. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 7, s. 202 (med litt.).
233. (I Lek. 217.) *Sverige*: jfr Lampa, nr 83. *Danm.*: jfr E. T. Kristensen, Börnerim, nr 2370 ff.
234. (I Lek. 231.) *Norge*: jfr Refsum i MoM 1935, s. 143. *Tyskl.*: Böhme 2, nr 556. *Engl.*: Strutt, s. 399. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 8, s. 322.
235. (I Lek. 250.) *Sverige*: Rietz 567 a (singla), 727 b (tekas); Lampa, nr 78; H. & E., nr 1731: 9; Nord. Kultur 24, s. 102; O. W. Sundén, s. 77; H. Rosén, s. 108; Hübinette, Uppl. liv, s. 33; Blenda Andersson i Hyltén-Cavallius-fören:s Årsb. 1938, s. 94. *Tyskl.*: Rochholz 2, nr 41. *Engl.*: Strutt, s. 337 (Cross and Pile); Gomme 1, s. 82, 200 (Heads and Tails). *Belg.*: de Cock-Teirlinck 3, s. 69; 4, s. 83.
236. (I Lek. 251.) *Sverige*: jfr Lampa, nr 77; Rietz 66 b (bussa). *Danm.*: E. T. Kristensen, nr 2077, 3394 ff.; Fr. L. Grundtvig i DFM 2, s. 198. *Tyskl.*: Rochholz 2, nr 45; jfr Handelsmann, s. 113; Böhme 2, nr 463, 471. *Engl.*: jfr Gomme 1, s. 17 (Banger), 2, s. 39 (Penny Cast). *Belg.*: jfr de Cock-Teirlinck 5, s. 121 (Botten). — En sorts kronvägg kallades »sträckä» vid Visby läroverk omkr. 1910, jfr flaml. streekjen, de Cock-Teirlinck 3, s. 59. *Holl.*: jfr Dijkstra 1, s. 230 (Botten).
237. (I Lek. 252.) Jfr de Cock-Teirlinck 3, s. 31, 76. — Ang. »hoppa hage» (i noten) se Hirn, s. 136. *Sverige*: Lampa, nr 213; Lundin-Strindberg,

- s. 267; O. W. Sundén, s. 77; L. Frost i ÅSU 36, s. 75; A. Nordén i FoF 13, s. 176. *Danm.*: E. T. Kristensen, Börnerim, nr 2061 ff., 3352 ff. *Norge*: Støylen 2, nr 91. *Tyskl.*: Rochholz 2, nr 20; Handelsmann, nr 110; Böhme 2, nr 451; Lewalter, nr 959. *Engl.*: Strutt, s. 383; Gomme 1, s. 223 (Hop-Scotch). *Belg.*: de Cock-Teirlinck 1, s. 309. *Holl.*: Dijkstra 1, s. 244.
238. (I Lek. 253.) *Sverige*: Lampa, nr 79 (banka); Blenda Andersson i Hyltén-Cavallius-fören:s Årsb. 1938, s. 94 (bossa); E. Modin, Gamla Tåsjö, s. 294 (slå pems). Jfr flaml. bossen (en sorts kulspel), de Cock-Teirlinck 5, s. 66, eng. Boss-out (ett kulspel), Strutt, s. 384.
239. (I Lek. 254.) *Sverige*: Rietz 514 b (kasta putta); jfr L. Frost i ÅSU 36, s. 75 (rulla schyttla). *Finl.*: FoEtSt 5, s. 182. *Danm.* Jfr E. T. Kristensen, Börnerim, nr 3396. *Engl.* Strutt, s. 386 (Chuck-farthing), Gomme 1, s. 68, jfr s. 51 (Bun-hole) o. s. 54 (Buttons). *Belg.*: de Cock-Teirlinck 3, s. 68 (mom. 8).
240. (I Lek. 255.) I Ms hänv. till »IX. Gutaord, s. 209 (L. Utbunge)» [= R. 625: 8, s. 209]. — *Sverige*: Lampa, nr 212 (smätta). *Danm.*: jfr E. T. Kristensen, Börnerim, nr 2077, 3394. *Norge*: Refsum i MoM 1935, s. 141. *Tyskl.*: Rochholz 2, nr 44; *Engl.*: jfr Strutt, s. 276 (Pitch and hustle), Gomme 1, s. 80 (Cots and Twisses). *Belg.*: jfr de Cock-Teirlinck 3, s. 60 (pikschieta = kasta mynt mot en sten, »de pik» — jfr nr 30). *Holl.*: jfr Dijkstra 1, s. 233.
241. (I Lek. 213.) *Sverige*: Lampa, nr 76. *Danm.*: E. T. Kristensen, Börnerim, nr 2411 *Tyskl.*: Handelsmann, nr 32; Böhme 2, nr 544. *Engl.*: Strutt, s. 385; jfr Gomme 1, s. 326 (Lang Larence), 2, s. 303 (The Totum). *Belg.*: jfr de Cock-Teirlinck 5, s. 205 (med litt.), 242 ff. Kortspel omnämns av M. Ysenius i Medd. från Nord. Museet 1888, s. 18; Fr. L. Grundtvig i DFM 2, s. 223; Söderbäck, Rågöb., s. 262; E. Gigas i Dania 3, s. 21 (terminologi); K. Kaiser, Atlas d. pomm. Volksk., s. 174.
242. (I Lek. 256.) I Ms hänv. till »II Ordst. 753» [om ett latinskt citat vid brus-spel]. — *Sverige*: N. Lithberg i Nord. Folkminne till v. Sydow 1928, s. 234. *Estl.*: Russwurm § 303 (samma termer som i gotl., jfr Rietz 58 b, 104 a). *Danm.*: L. Fr. Grundtvig i DFM 2, s. 223. *Isl.*: Davíðsson, s. 336.
243. (I Lek. 257.) Sv. Spelb., s. 238; N. R. Palmlöf i Från filol. fören. i Lund 3, s. 304 (med. litt.). *Estl.*: jfr Russwurm § 303. *Danm.*: H. Ussing i DFM 41, s. 270.
244. (I Lek. 258.) Jfr det danska Femtenstreger (H. Ussing i DFM 41, s. 270).
245. (I Lek. 259.) Jfr marriage eller tolfva i Sv. Spelb., s. 232, vilken dock spelas annorlunda än den gotl. bondtolfvan.
246. (I Lek. 261.) Konstruktionen påminner om isl. hjónasæng, Davíðsson, s. 332.
247. (I Lek. 310.)
248. (I Lek. 326.) I Ms hänv. till »III. Sägner, 144» [en »byse» frågar en flicka: »Päika, villt Tu ha skarrt?» — eljes okänt ord eller möjl. =

- skarpt], samt hänv. till »Gutaord (1831—76), sid. 193» [= R 624 i UUB] och »V. Gutaord. s. 82» [= Ms R 625: 4 i UUB]. — Jfr Sv. Spelb., s. 238 (tre-kort) och Russwurm § 303 (Pær). Ang. termen »bet», se N. R. Palmlöf i Från filol. fören. i Lund 3, s. 302 ff. och E. Gigas i Dania 3, s. 27.
249. (I Lek. 309.) I Ms hänv. till »III Guta-ord, p. 1» [= R 625: 3 i UUB].
250. (III Lek. 41.) *Danm.*: jfr E. T. Kristensen, Börnerim, nr 2366. *Norge*: Refsum i MoM 1935, s. 139.
251. (II Ordst. 942.) Jfr de Cock-Teirlinck 8, s. 319 (Snip snap snorium peccatorium).
252. (I Lek. 119.) H. & E., nr 1731: 15; Cappelin, s. 3. *Tyskl.*: Handelsmann nr 139; Böhme 2, nr 7; Lewalter, nr 936; Boesch, s. 71. *Engl.*: Strutt, s. 383. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 5, s. 214 (litt. s. 220).
253. (I Lek. 120.) Jfr Gomme 1, s. 51 (Bummers) och 2, s. 291 (Thun'er Spell).
254. (I Lek. 146.) *Sverige*: Lampa, nr 30; Nord. Kultur 24, s. 100. *Finl.*: V. E. V. Wessman i Budk. 1929, s. 17. *Tyskl.*: Böhme 2, nr 15. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 7, s. 278.
255. (I Lek. 147.)
256. (I Lek. 148.)
257. (I Lek. 149.)
258. (I Lek. 150.) I Ms. hänv. till »VI: 130» [= R 625: 5, s. 130]. — *Sverige*: Lampa, nr 29. *Finl.*: V. E. V. Wessman i Budk. 1929, s. 22. *Tyskl.*: Böhme 2, nr 16. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 6, s. 181; 7, s. 288.
259. (I Lek. 153.)
260. (I Lek. 317.) Böhme 2, nr 38.
261. (I Lek. 193.) Nord. Kultur 24, s. 15 (stavslunga, isl. skeptifletta). *Esl.*: Söderbäck, Rågöb., s. 256. *Finl.*: H. Rosenström, s. 65. *Danm.*: E. T. Kristensen, Börnerim, s. 679; H. Ussing i DFM 20, s. 182. *Norge*: Refsum i MoM 1935, s. 68. *Isl.*: Bjarnason, s. 68. *Engl.*: Strutt, s. 74 (mom. IV).
262. (I Lek. 194.)
263. (I Lek. 195.) I Ms står: »Se föreg. n:o 186» [Bygga fartyg, här ej medtagen]. Jfr de Cock-Teirlinck 7, s. 288.
264. (I Lek. 168.) Jfr de Cock-Teirlinck 3, s. 207.
265. (I Lek. 162.) I Ms hänv. till »VI. Sägner, sid. 62» [om en gammal kaross som före 1821 stod i Per Säves vagnshus].
266. (I Lek. 164.) *Tyskl.*: Böhme 2, nr 17; Lewalter, nr 931; Boesch, s. 72. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 4, s. 19.
267. (I Lek. 165.) Jfr de Cock-Teirlinck 6, s. 99.
268. (I Lek. 198.) I Ms hänv. till »Gotlands Nat. Bev. 1—2» [Gotl. Saml. I = R 623: 1]. *Sverige*: Lampa, nr 173. *Tyskl.*: Lewalter, nr 965; Boesch, s. 72, 75. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 4, s. 64.
269. (I Lek. 238.) Jfr nr 161. Ang. begravningslekar, se Hirn, s. 124. *Sverige*: L. Hagberg i Fatab. 1917, s. 13. *Engl.*: Gomme 1, s. 43 (Booman). *Belg.*: de Cock-Teirlinck 4, s. 62.

270. (III Lek. 22.) *Sverige*: Hofrén, s. 24, 33; Ågren i Västs. v. forntro, s. 135. *Finl.*: E. Hovilainen i Budk. 1939, s. 91. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 4, s. 72; 7, s. 180. — Den skämtsamma inbjudningen (gotl. bidläxä) hos Lithberg i Fatab. 1906, s. 91. Om dylika i Danm., se E. T. Kristensen, Börnerim, nr 1877, 1919; i Norge: K. Skallerud i NFK 15, s. 71.
271. (I Lek. 244.) I Ms hänv. till Guta-ord, s. 361 [= R 624 i UUB]. — *Sverige*: Lampa, nr 68; Lundin-Strindberg, s. 530. *Finl.*: V. E. V. Wessman i Budk. 1936, s. 141. *Isl.*: Davíðsson, s. 201 (pé-mál o. d.) *Tyskl.*: Dunger, s. 43; Lewalter, nr 474—477. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 8, s. 208.
272. (I Lek. 112.) Hirn, s. 27. *Sverige*: Lampa, nr 57. *Estl.*: Söderbäck, Rågöb., s. 255. *Norge*: H. Jæger, Bergen o. bergenserne, s. 38; Refsum i MoM 1935, s. 149. *Tyskl.*: Rochholz 2, nr 37; Handelsmann, nr 140; Böhme 2, nr 6; Lewalter, nr 929; Boesch, s. 73. *Engl.*: Strutt, s. 385; Gomme 2, s. 299 (Tops), s. 303 (Totum). *Belg.*: de Cock-Teirlinck 5, s. 141. *Holl.*: Dijkstra 1, s. 234.
273. (I Lek. 212.) Tyskl. Lewalter, nr 960. *Engl.*: jfr eng. peerie = peg-top, Gomme 1, s. 218. *Belg.* de Cock-Teirlinck 5, s. 204.
274. (I Lek. 172.) *Engl.*: jfr Gomme 1, s. 297 (Jud), — icke detsamma som Conkers, vilket Gomme jämför. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 6, s. 201.
275. (I Lek. 320.) Nord. Kultur 24, s. 98. *Estl.*: Russwurm § 301: 1; Söderbäck, Rågöb., s. 255; Danell, Nucköm., s. 318.
276. (I Lek. 321.) Jfr de Cock-Teirlinck 5, s. 161.
277. (I Lek. 142.) *Tyskl.*: Rochholz 2, nr 93; Böhme 2, nr 29; Boesch, s. 53, 66, 71; Gröber, s. 39. *Engl.*: Strutt, s. 390. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 5, s. 200.
278. (I Lek. 299.) Rietz 825 a, b (ver-hveller, vär-ålla etc.); Lampa, nr 52 (vindleka).
279. (III Lek. 26.) Nord. Kultur 24, s. 98. Lampa, nr 52.
280. (III Lek. 27.) Jfr följ.
281. (I Lek. 159.) I Ms hänv. till »VI Guta-ord» [= R 625: 5], s. 133, 280, 281. *Sverige*: Lampa, nr 60; H. & E. nr 1726: 10. *Tyskl.*: Lewalter, nr 967; Böhme 2, nr 23. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 5, s. 203.
282. (I Lek. 158.) Jfr Gröber, s. 5, 9, 10, 12, 56. — *Sverige*: Lampa, nr 62. *Tyskl.*: Böhme 2, nr 22; Lewalter, nr 939.
283. (I Lek. 160.) Jfr Böhme 2, nr 21; de Cock-Teirlinck 4, s. 12, 26; 7, s. 194.
284. (I Lek. 161.)
285. (I Lek. 170.) Strutt, s. 397.
286. (I Lek. 171.) Jfr Gröber, s. 40.
287. (I Lek. 121.) Nord. Kultur 24, s. 100; Böhme 2, nr 38.
288. (I Lek. 144.) I Ms hänv. till »VI: 131» [= R 625: 5, s. 131], och till »IV [Sägner] 45» [om pipor av träskror, varpå spelades polskor etc.]. — *Sverige*: Hyltén-Cavallius, Wärend o. wird. 2, s. 457; Lampa, nr 43; J. A. Göth i Hyltén-Cavallius-fören:s Årsb. 1939, s. 71. *Finl.*: A. Allardt

- i Nyland 4, s. 72; V. E. V. Wessman i Budk. 1929, s. 19; ib. 1936, s. 138. *Estl.*: Söderbäck, Rågöb., s. 256. *Danm.*: H. Ussing i DFM 20, s. 183. *Norge*: J. Bugge i MoM 1919, s. 84; Refsum ib. 1935, s. 71, 150. *Tyskl.*: Böhme 2, nr 14; Boesch, s. 76. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 7, s. 266.
289. (I Lek. 145.) H. & E., nr 1730: 2; Refsum i MoM 1935, s. 150.
290. (I Lek. 188.) Hirn, s. 8, 358. *Sverige*: Lampa, nr 203. *Finl.*: H. Rosenström, s. 65. *Estl.*: Klein, Runö, s. 350. *Danm.*: Fr. L. Grundtvig i DFM 2, s. 199. *Norge*: H. Jæger, Bergen o. bergenserne, s. 38, Refsum i MoM 1935, s. 68. *Isl.*: Bjarnason, s. 59; Daviðsson, s. 348 (píluboga). *Tyskl.*: Rochholz 2, nr 89; Handelsmann, nr 144; Böhme 2, nr 28, 494; Lewalter, nr 952; Boesch, s. 73. *Engl.*: jfr Strutt, s. 48. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 5, s. 238.
291. (I Lek. 189.) *Sverige*: Lampa, nr 202; H. & E., nr 1726: 3. *Estl.*: Russwurm § 301: 1; Söderbäck, Rågöb., s. 256. *Finl.*: FoEtSt. 5, s. 182. *Danm.*: Fr. L. Grundtvig i DFM 2, s. 199. *Isl.*: Bjarnason, s. 58. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 5, s. 237. Se f. ö. vid nr 290.
292. (I Lek. 190.) I Ms hänv. till III Guta-ord, p. 9 [= R 625: 3, s. 9]. — Nord. Kultur 24, s. 16 (skäkta). *Sverige*: Götling, GSI, s. 45 (skäktpil). *Norge*: Refsum i MoM 1935, s. 68, 147.
293. (I Lek. 191.) Nord. Kultur 24, s. 100. — *Sverige*: Lampa, nr 205 (pluttebössa); H. & E., nr 1726: 2; S. Ödman, Hågk., s. 83 (tolkabössa); G. Billing i Sv. Landsm. X: 2, s. 216; J. A. Göth i Hylltén-Cavallius-fören:s Årsb. 1939, s. 72 (tallebössa). *Finl.*: A. Allardt i Nyland 4, s. 72. *Danm.*: H. Ussing i DFM 20, s. 183. *Norge*: Refsum i MoM 1935, s. 68, 71. *Tyskl.*: Böhme 2, nr 496; Lewalter, nr 962. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 5, s. 244.
294. (I Lek. 192.) Jfr P. Söderbäck, Rågöb., s. 256.
295. (I Lek. 196.) *Sverige*: Lampa, nr 36. *Tyskl.*: jfr Lewalter, nr 943.
296. (I Lek. 197.) Lampa, nr 173; H. & E., nr 1726: 1.
297. (I Lek. 129.) Jfr Hirn, s. 49. *Norge*: H. Jæger, s. 37. *Tyskl.*: Böhme 2, nr 30; Lewalter, nr 941; Boesch, s. 71, 74. *Engl.*: Strutt, s. 390. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 5, s. 222. *Holl.*: Dijkstra 1, s. 243.
298. (I Lek. 141.) Jfr Daviðsson, s. 348 (gaflok).
299. (I Lek. 175.) Jfr Söderbäck, Rågöb., s. 235.
300. (I Lek. 154.) Nord. Kultur 24, s. 98. — *Sverige*: Rietz 660 b; Lampa, nr 48. *Estl.*: Klein, Runö, s. 351. *Danm.*: Feilberg, Ordb., s. 505. *Tyskl.*: Lewalter, nr 966.
301. (I Lek. 143.) *Tyskl.*: Rochholz 2, nr 93; Böhme 2, nr 3 (med litt.); Lewalter, nr 927; Boesch, s. 65; Gröber, s. 8, 13, 20, 47. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 4, s. 21.
302. (I Lek. 229.) *Sverige*: Lampa, nr 26. *Tyskl.*: Böhme 2, nr 542.
303. (I Lek. 157.) I Ms hänv. till III. Ordst. 336 [Simp-supä, se lek nr 29].
304. (I Lek. 169.) Ang. leksaker av deg, se Gröber, s. 54.
- 305 A. (III Ordst. 7), B. (III Lek. 5). *Sverige*: Nordlander, nr 186 (Gotl.) *Danm.*: jfr E. T. Kristensen, Börnerim, nr 101 ff., 3050. *Tyskl.*: jfr

- Dunger, nr 21 ff.; Böhme 1, nr 140 ff.; Lewalter, nr 649; Wegener, nr 97 ff. *Engl.*: Northall, s. 413. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 3, s. 227; 8, s. 9.
306. (III Lek. 14.) *Sverige*: Lampa, nr 14, 15; Nordlander, nr 162; Lundin-Strindberg, s. 262; Cederschiöld, Ryttn., s. 128; Ström, Visor, s. 71; E. Lundahl i FoF 9, s. 62. *Finl.*: jfr Lagus, nr 500; V. E. V. Wessman i Budk. 1936, s. 142. *Danm.*: Thiele, Da. Folkesagn 3, s. 129; E. T. Kristensen, Börnerim, nr 219 ff., H. Ussing i DFM 11, s. 193; K. Graves o. H. Ussing i DFM 24, s. 234. *Norge*: Støylen 1, nr 116; Th. Skolmen i NFK 8, s. 34; S. Vulsberg ib. 10, s. 69. *Tyskl.*: Dunger, nr 14 ff.; Böhme 1, nr 174 ff.; Wegener, nr 103 ff. *Engl.*: Halliwell, s. 132; Northall, s. 418.
307. (I Lek. 30.) *Sverige*: J. Runius, Dudaim (1733), s. 79; Lampa, nr 4; Nordlander, nr 170; Lundin-Strindberg, s. 263; Ström, Visor, s. 70; Brodin, Rim, s. 44; E. Modin, Gamla Tåsjö, s. 294. *Finl.*: Lagus, nr 507, 513.
308. (I Lek. 155.)
309. (I Lek. 313.)
310. (III Ordst. 6.) *Norge*: Støylen 1, nr 191, 205 ff.; Th. Skolmen i NFK 8, s. 33; S. Nergaard i NFL 7, s. 68; A. Röstad ib. 25, s. 118; T. Mauland, ib. 35, s. 110, 119; H. Opedal ib. 38, s. 141; R. Mo ib. 54, s. 148; E. Grimstad, ib. 58, s. 18.
311. (III Ordst. 8.) Arwidsson 3, s. 463; Nordlander, nr 21; H. Werner, s. 100; Grip, Sv. allm. liv, s. 231; S. Ek i Bohusl. folkminnen, s. 52; I. Markendahl i Hembygden (Dalsl.) 1923, s. 20; Ström, Visor, s. 49. *Finl.*: Lagus, nr 461. *Norge*: Støylen, s. 129 (nr 398); R. Mo i NFL 54, s. 155.
312. (III Lek. 18.)
313. (III Lek. 20.) *Norge*: jfr Refsum i MoM 1935, s. 153. *Tyskl.*: jfr Böhme 1, nr 421. *Engl.*: Liknande lekar hos Halliwell, s. 90, 110, 125; Northall, s. 359, 414, 421. *Belg.*: jfr de Cock-Teirlinck 3, s. 231. *Holl.*: jfr Dijkstra 1, s. 252.
314. (II Vis. 274.)
- 315 A, B. (II Vis. 116), C. (III Lek. 6), D. (III Lek. 17), E. (II Vis. 249). — *Sverige*: Lilja, Violen, s. 13, dens. Julb., s. 65; Arwidsson 3, s. 489; Lampa, nr 1; Nordlander, nr 177, 180; H. Rosén, s. 102; Jirlow i FoF 9, s. 4; E. Lundahl ib., s. 59; Cederschiöld, Ryttn., s. 65, 126; Ström, Visor, s. 61. — Partiet: »När vi kom, var ingen hemma», Fredin, nr 151; H. Werner, s. 102; D. Arill i Fryksände förr och nu 1, s. 26; Grip, Sv. allm. liv, s. 227; A. Nordén i FoF 13, s. 178; Ström, Visor, s. 108. Partiet: » — gata, — — — pepparkaka», Lundin-Strindberg, s. 269; Lampa, nr 232; Nordlander, nr 203; A. Nordén i FoF 13, s. 179; Ström, Visor, s. 104; Trotzig i Sö. Dalarnas tidn. 8/5 1923. — *Finl.*: Lagus, nr 507 d, 508; V. Sjöberg i Hembygden 1912 (Hfors), s. 12, 96; Bygdeminnen av Närpes fhsk 3, s. 88; V. E. V. Wessman i Budk. 1936, s. 143. *Estl.*: Russwurm § 308: 2; Danell, Nucköm., s. 286; Söderbäck, Rågöb., s. 258. *Danm.*: Thiele, Da. Folkesagn 3,

- s. 130; Skattegr. 1887: 1, nr 816 ff.; E. T. Kristensen, Börnerim, nr 309 ff., 430 ff.; K. Graves o. H. Ussing i DFM 24, s. 234; M. Christopher-son ib. 26, s. 116; K. Thuborg o. H. Ussing ib. 36, s. 296. *Norge*: Støylen 1, nr 48—51; I. Aasens uppt. i NFL 1, s. 140, 143; P. Lunde ib. 6, s. 251; S. Nergaard ib. 7, s. 72; T. Bergstöl ib. 14, s. 109; A. Røstad ib. 25, s. 118; T. Mauland ib. 35, s. 110; H. Opedal ib. 38, s. 127; J. Hveding ib. 53, s. 1; A. Sæland i NFK 2, s. 147; S. Næs ib. 2, s. 150; Th. Skolmen ib. 8, s. 34; S. Vulsberg ib. 10, s. 7; H. Bergh ib. 10, s. 98; Refsum i MoM 1935, s. 153. *Tyskl.*: jfr Dunger, nr 30 ff.; Wegener, nr 129. *Engl.*: jfr Northall, s. 421.
316. (III Lek. 25.) I Ms hänv. till VI: 116 [= R 625: 5, s. 116].
317. (III Lek. 24.) I Ms samma hänv. som vid föreg.
318. (III Ordst. 194): »retramsor». *Sverige*: Nordlander, nr 526 ff.; H. & E., nr 614; Waltman i Sv. Landsm. XIII: 1, nr 135; Ström, Visor, s. 251; *Finl.*: V. E. V. Wessman i Budk. 1936, s. 140. *Danm.*: E. T. Kristensen, Börnerim, nr 1011 ff.; H. Ussing i DFM 11, s. 195. *Norge*: N. o. A. Mageröy i NFL 52, s. 70. *Tyskl.*: Dunger, nr 145 ff.; Böhme 1, nr 1309 ff.; Lewalter, nr 390, 392; jfr Wegener, nr 890 ff. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 8, s. 71.
319. (III Lek. 42): »tiggarramsa». *Sverige*: Arwidsson 3, s. 495; Nordlander, nr 397; Ström, Visor, s. 272. *Finl.*: Lagus, nr 580.
320. (II Vis. 100). A (Katten och källingen). *Sverige*: Arwidsson 3, s. 467 (med mel.); Lilja, Violen, s. 15; dens. Julb., s. 63; Nordlander, nr 38; Tellander, s. 113; Steffen, Enstr., s. 91, 94; Ström, Visor, s. 69; E. Lundahl i FoF 9, s. 57; *Estl.*: Russwurm § 308: 3; Danell, Nucköm., s. 287. *Danm.*: E. T. Kristensen, Börnerim, nr 716 ff., 2944; P. K. Thorsen i DFM 17, s. 177. *Norge*: Landstad, s. 817; Støylen 1, nr 415. — B (Brimsar och brumsar). Förekommer hos Säve även i II Vis. 246 (efter »Haren och hundens»). — *Sverige*: Fredin, nr 141 (med mel.); Nordlander, nr 43, 109; E. Wigström, Folkdiktn. 1, s. 313; Lilja, Julb., s. 60; K. Bohlin i Sv. Landsm. II: 10, nr 16; Steffen, Enstr., s. 94; Götling, Visor, nr 37 (delvis); Grip, Sv. allm. liv, s. 232; Ström, Visor, s. 33 (delvis), s. 49. *Finl.*: Lagus, nr 557 (slutet). *Estl.*: Russwurm § 309: 7; Danell, Nucköm., s. 287; *Danm.*: jfr E. T. Kristensen, Börnerim, nr 2670. *Norge*: H. Opedal i NFL 38, s. 137; K. Hermundstad ib., s. 41 (delvis).
- Både till A och B användes som melodi Les Folies d'Espagne.
321. (II Vis. 99.) *Sverige*: Lilja, Violen, s. 16, Julb., s. 64; Nordlander, nr 98; Brodin, Rim, s. 24; E. Lundahl i FoF 9, s. 63 (början). *Norge*: jfr T. Mauland i NFL 35, s. 104; H. Opedal ib. 38, s. 140 (penningen i kistan). *Tyskl.*: jfr Böhme 1, nr 313 ff. *Belg.*: jfr de Cock-Teirlinck 4, s. 262 (Bim, bom belleke).
322. (II Vis. 136.) *Sverige*: Nordlander, nr 253; Lampa, nr 82; Cederschiöld, Ryttn., s. 130; Ström, Visor, s. 120; J. U. F.-bladet 1928, s. 299. *Finl.*: Lagus, nr 538. *Danm.*: E. T. Kristensen, Börnerim, nr 955; Da. Sangl., nr 159. *Tyskl.*: Böhme 2, nr 543 ff. *Belg.*: de Cock-Teirlinck 7, s. 218.